

SLAVONSKI STRIP-CRTAČI

Nenad Barinić
Stanko Bešlić
Goran Blagus
Radivoj Bogićević
Vojko Bojanc
Vlatko Brozović
Bruno Budrović
Neven Budrović
Igor Čabraja
Zdenko Čiček
Tugomil Čopčić
Adam Čurđinjaković
Vladimir Delač
Marko Dješka
Borivoj Dovniković Bordo
Nedjeljko Dragić
Slavko Đapić
Marijan Ebner
Vanja Eberl
Ognjen Golubić
Eduard Griner
Ljubica Heidler
Roko Idžojtić
Boris Ivandić
Helena Janečić
Josip Karežić
Albert Kinert
Mirko Kladarić
Josip Klarić
Mato Klarić
Veljko Kockar
Ivan Kupinski
Ivica Kurtz
Vilhelm Kutti
Sebastijan Lechner

Ivan Žan Lončar
Josip Majić
Danko Malek
Zvonimir Manojlović
Bruno Marin
Dubravko Mataković
Boris Matešić
Ivan Međugorac
Stanislav Geza Milošić
Miroslav Nađ
Dinko Nizić
Ivan Novačić
Željko Pahek
Darko Pavić
Zvonko Perak
Drago Piskač
Krešimir Pongrac
Ivica Puljak
Boris i Željko Racanović
Domagoj Rapčak
Davor Rukovanjski
Antun Smajić
Perica Strinić
Hrvoje Šleder
Davor Šunk
Tihomir Taborski
Milan Tomas
Teodor Trick
Željko Vampovac
Željko Vladetić
Filip Vučnik
Željko Vujić
Zdravko Vukić
Uroš Zdjelar
Krešimir Zimonić

BIBLIOTEKA STRIPOS

KNJIGA 3

SLAVONSKI STRIP-CRTAČI

NAKLADNIK

UDRUGA LJUBITELJA STRIPOVA STRIPOS, OSIJEK

UREDNIK

ŽELJKO GAŠIĆ

LEKTURA I KOREKTURA

ALEKSANDAR GUCUNSKI

AUTORI TEKSTUALNIH PRILOGA

IVAN TRENKL, ZDRAVKO ZUPAN,

ŽELJKO GAŠIĆ

OBRADA I PRIPREMA

MILAN TOMAS,

ADAM NAĐVEGI, SAŠA PAPRIĆ

DIZAJN NASLOVNIČE

IGOR VUKSANIĆ

TISAK

SIMBOL

Naklada 500 komada

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu

Gradske i sveučilišne knjižnice Osijek pod brojem 130428022.

Knjiga je realizirana uz pomoć sredstava

Ministarstva kulture Republike Hrvatske.

ISBN 978-953-56733-1-6

Osijek, lipanj 2012.

Hvala:

Rudi Aljinović, Mladen Novaković, Zdravko Zupan, Hrvoje Rendulić, Zlatko Piskač, Mladen Radić (Muzej Slavonije), Marijan Sušac, Domagoj Sušac, Stribor Schwandeman, Vlatko Brozović, Ivan Stipić (Gradska knjižnica Sl. Brod), David Tadić, Zvonko Čavar, Nenad Barinić, Željko Toth, Boris Matešić, Zlatko Lech, Zdravko Brlošić, Milan Tomas, Boris Racanović, Adam Ćurđinjaković, Darko Macan, Vjekoslav Đaniš, Branka Griner, Goran Gazdek, Dražen Kušen (Državni arhiv Osijek), Davorin Taslidžić, Đuro Adžić, Branko Barač, Bruno Budrović, Daria Mataić Agičić, Ratko Dragaš, Sibir Slavković, Državni arhiv Kneževo, Ce ce i Brane, Darko Mick, Franjo Kovač, Ivanka Miličić, Zdenko Rečić, Zdravko Vukić, Dražen Alerić, Emilija Puzer, Gordan Panić, Blaža Pavlović-Radmanović, Marina Vinaj, Mihaela Majcen Marinić i svima ostalima koji su pomogli u ostvarivanju projekta.

SLAVONSKI STRIP-CRTAČI

Za sve nas kojima je strip život, želja da tu umjetnost, trenutke radosti, uživanja u vizualno-tekstualnoj estetici, ali i uzdizanja u duhovnom smislu podijelimo i s ljudima izvan konteksta strip-stvaralaštva i čitateljstva uvijek je bila prisutna u svakodnevicu, baš poput samog stripa. Uz bok joj je i želja za pravdom, afirmacijom i postavljanjem stripa, kao grane umjetnosti, na mjesto koje mu pripada. Dodamo li tomu još i volju za dokazivanjem kulturnog bogatstva zavičaja, dolazimo do knjige koju držite u rukama. Prve osnove za realizaciju ove knjige javile su se još u veljači 2009. formiranjem Udruge ljubitelja stripova STRIPOS Osijek. Sjedište Udruge kumovalo je nazivu po slavonskoj metropoli, no ona okuplja entuzijaste stripa, od samih autora do strastvenih kolekcionara, iz cijele Slavonije pa i šire. U dosadašnjem radu Udruga je, sama ili u suradnji s darovitim pojedincima i srodnim udrugama, organizirala dva festivala stripa u Osijeku, niz izložbi, gostovanja, tribina, promocija i putovanja diljem Slavonije i regije, uspostavila kontinuitet izdavanja vlastitog magazina za strip te knjiga i ostalih tiskovina vezanih za devetu umjetnost, upriličila više humanitarnih i edukacijskih događanja te zabilježila i brojna druga postignuća.

Slavonski strip-crtiči, premijerno u smislu forme knjige i zbirnog prikaza crtača u njoj predstavljenih, donose raskošan fundus izbora iz širokih opusa panonskih majstora stripa koji su dali nemjerljiv, po kvaliteti i kvantiteti, doprinos hrvatskoj povijesti stripa. Ona počinje 1920-ih godina objavljivanjima američkog Perryja, kojeg su, za početak, preuzeli domaći strip-autori, te je objavljen u Jutarnjem listu, preveden kao Mali Ivica, čiji je lik i danas prisutan u formi viceva u našoj svakodnevicu. Ujedno je to dobar pokazatelj, kao jedan od mnogih primjera, koliko je snažan utjecaj stripa na kulturni i javni život. Iako drevne konture stilskog izražavanja u formi stripa u najranijim oblicima, starim više milenija, nalazimo još u drevnoj Asiriji, Egiptu i Koreji, strip u današnjoj formi popularizira se preko Atlantika početkom dvadesetoga stoljeća. Prihvativši ga, kreirajući i usavršavajući gotovo u isto vrijeme, hrvatski strip-autori dokazuju još jednom kako u kulturi ne zaostajemo za svijetom.

Osnovne faze razvoja stripa u Slavoniji kreću se od njegove prve pojave te relativno brzo prerastaju u vrlo plodno razdoblje koje traje do II. svjetskog rata. Objavljivanje u doba NDH je ponešto skromnije, ali na tragu stare slave, do poslijeratne faze koja bilježi najtužnije epizode: u ratnim stradanjima mnogi velikani slavonskoga stripa prerano su završili svoje živote. Nekima od njih nepoznate su i lokacije posljednjih počivališta. Rudi Aljinović, publicist, povjesničar, teoretičar i scenarist stripa izjavio je svojedobno kako je Osijek prije II. svjetskog rata bio „centar za novačenje“ strip-crtiča. U prilog tome govore i podaci da se, dok su u zlatnom dobu hrvatskoga stripa djelovali velikani kao što su Maurović i Neugebauer, iz Osijeka crtežom javljaju Sebastijan Lechner (1921 – 1945), Marijan Ebner (1918 – 1945), Veljko Kockar (1920 – 1944) i Josip Klarić (1918 – 1992), koji crtaju za Miku Miša, Mikijevo carstvo, Paju Patka i Mali zabavnik. Eduard Griner (1917 – 1988), Osječanin, crta za časopise Mika Miš, Oko i Hrvatski list. Albert Kinert (1919 – 1987), Vinkovčanin, kasnije jedno od vodećih imena u svijetu hrvatske grafike, zamjenjuje Maurovića za vrijeme sudjelovanja u ratu, a ocu

hrvatskoga stripa, Andriji Velikome, tekstove, između ostalih, piše i Franjo Martin Fuis (1908 – 1943) iz Virovitice, začetnik modernog žurnalizma u Hrvatskoj. Vilim Kuti (1913 – 1995) objavljuje 1945. u osječkom Magnetu, u kojem prvi strip objavljuje i Borivoj Dovniković.

Strip crne dane doživljava 1946., kada je u siječnju, u Glasu Slavonije objavljena četvrta tabla stripa „Udarnik Ratko“ Borivoja Dovnikovića, kao posljednji objavljeni strip u Slavoniji u idućih pola desetljeća jer je na snagu stupila zabrana publiciranja stripa kao zapadnjačke kapitalističke izmišljotine. To je ujedno kraj prve faze slavonskog stripa. Bolji dani, po ukidanju opće zabrane i cenzure, počinju 1952., objavljivanjem stripova Manojlovića, Piskača, Zdjelara i brojnih drugih u Glasu Slavonije. Prije II. svjetskog rata osječki Hrvatski list te beogradska izdanja većinom izdavačke kuće “Rus” bili su platforma za publiciranje slavonskih crtača, a nakon ukidanja zabrane to postaju osječki Glas Slavonije, zagrebački Horizontov zabavnik, Plavi vjesnik, Večernji list, Vjesnik i ostale tiskovine i revije u kojima objavljuju Borivoj Dovniković, Vladimir Delač i Nedjeljko Dragić. Kasnije razdoblje obilježavaju nove revije koje premještaju strip iz sfere dječjeg i lakog štiva u krugove primjerenije njegovu značaju. To čine, igrom riječi, upravo u vinkovački Krugovi, no značajno mjesto zauzima i strip-revija Patak, gdje objavljuju Milan Tomas, Stanko Bešlić, Vlatko Brozović te osebujni Dubravko Mataković. Krešimir Zimonić drugi je predsjednik Hrvatskog društva autora stripa i suosnivač Patka i čuvenih vinkovačkih salona stripa te zagrebačkog Novog kvadrata.

Strip-izričaj u Slavoniji prezentirao se čitateljstvu i pohranjivao za povijest za neke nove generacije u publikacijama: Hrvatski list, Magnet, Glas Slavonije, Mala štampa, Maslačak, Patak, Gavran, Privlačica, Vinkovački list, Nemo, Stari mačak, Bumerang, Ten, Bang, 6. dimenzija, Vitez, Kvadrat, Lob, Beljski list, Stripos i dr.

Udruga Stripos uzela si je kao zadatak okupiti bar mali dio remek-djela slavonskih strip-crtiča, često nezasluzeno i nepravedno zaboravljenih, zapostavljenih posredstvom politike i elitizma u kulturi. Spasiti ih upravo od toga, od zaborava, učiniti ih dostupnima novim generacijama i mladim nadama, nekim novim klincima koji će preuzeti baklju stvaranja u formi svima nama tako dragoj i poznatoj, bila su osnovna načela pri realizaciji ove knjige. Proces stvaranja bio je dug: preko tisuću radnih sati provedenih samo po muzejima, arhivima i knjižnicama, ne računajući putovanja i pohode brojnim ustanovama i tijelima koje su imale doticaja s crtačima, kao što su škole, akademije i izdavačke kuće. Priprema je podrazumijevala i mnoge sate i dane provedene u posjetima i susretima s crtačima, odnosno, nažalost češće, samo živućim članovima njihovih obitelji, proučavanju njihovih radova, no i ugodnom druženju i uživanju u zajedničkoj strasti, stripu, iz prve ruke njegovih tvoraca. Njihov broj je i veći od naznačenog u djelu koje je pred vama, no nažalost nisu svi htjeli sudjelovati u stvaranju knjige.

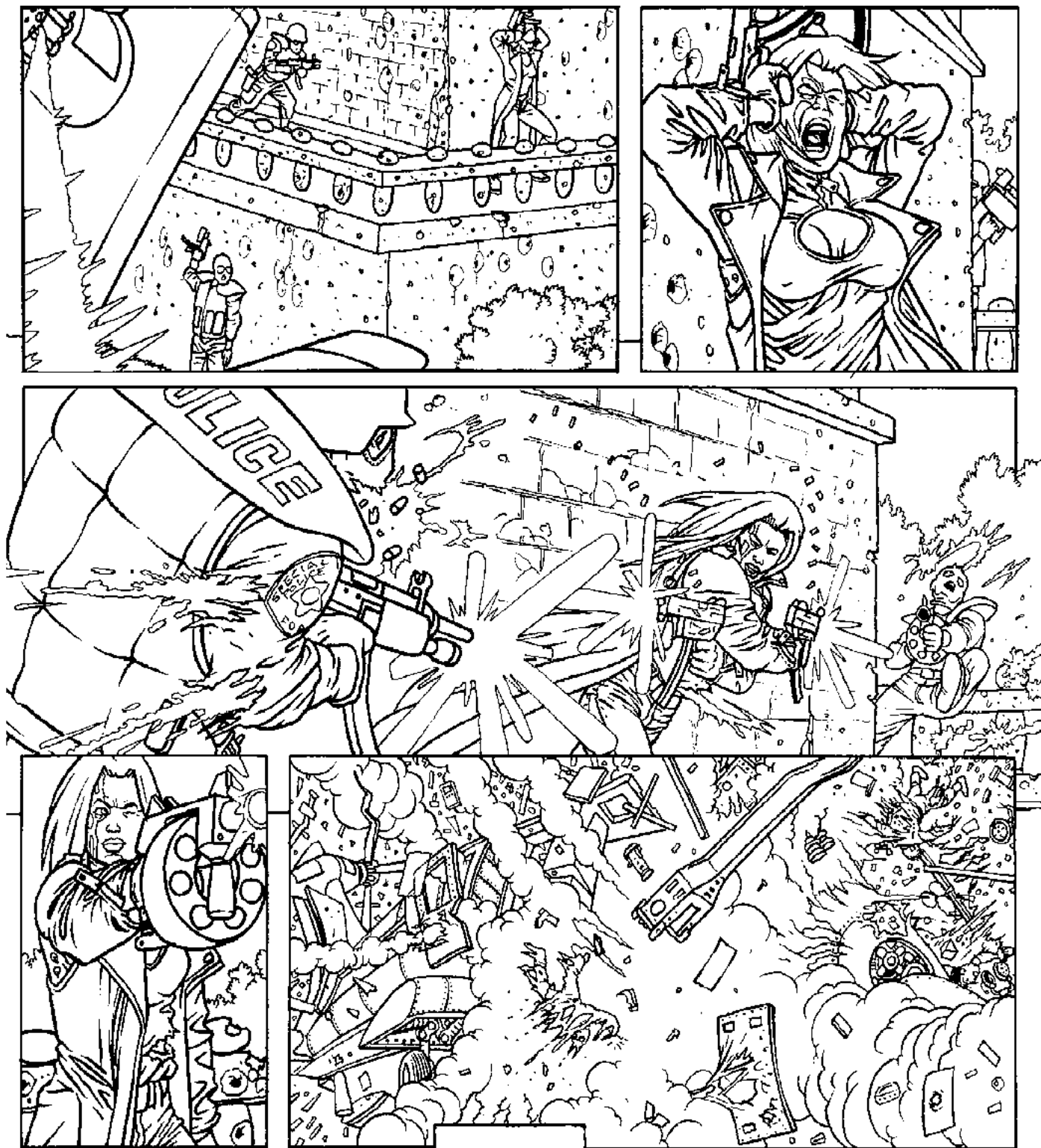
Umjetnike je uvijek nezahvalno izdvajati po kvantiteti, kvaliteti i doprinosu, budući da svaki ima karakterističan stil, ideje, realizaciju, svoje likove i svjetove. Sud o njima nastaje u nutrini svakog čitatelja ponaosob. Stoga tek stranice pred vama pružaju detaljnije biografske podatke i crteže 70 slavonskih autora, a u ovome uvodnom dijelu izdvojeni i navedeni autori spomenuti su pokazno, u širem kontekstu slavonskog stripa.

Ivan Trenkl

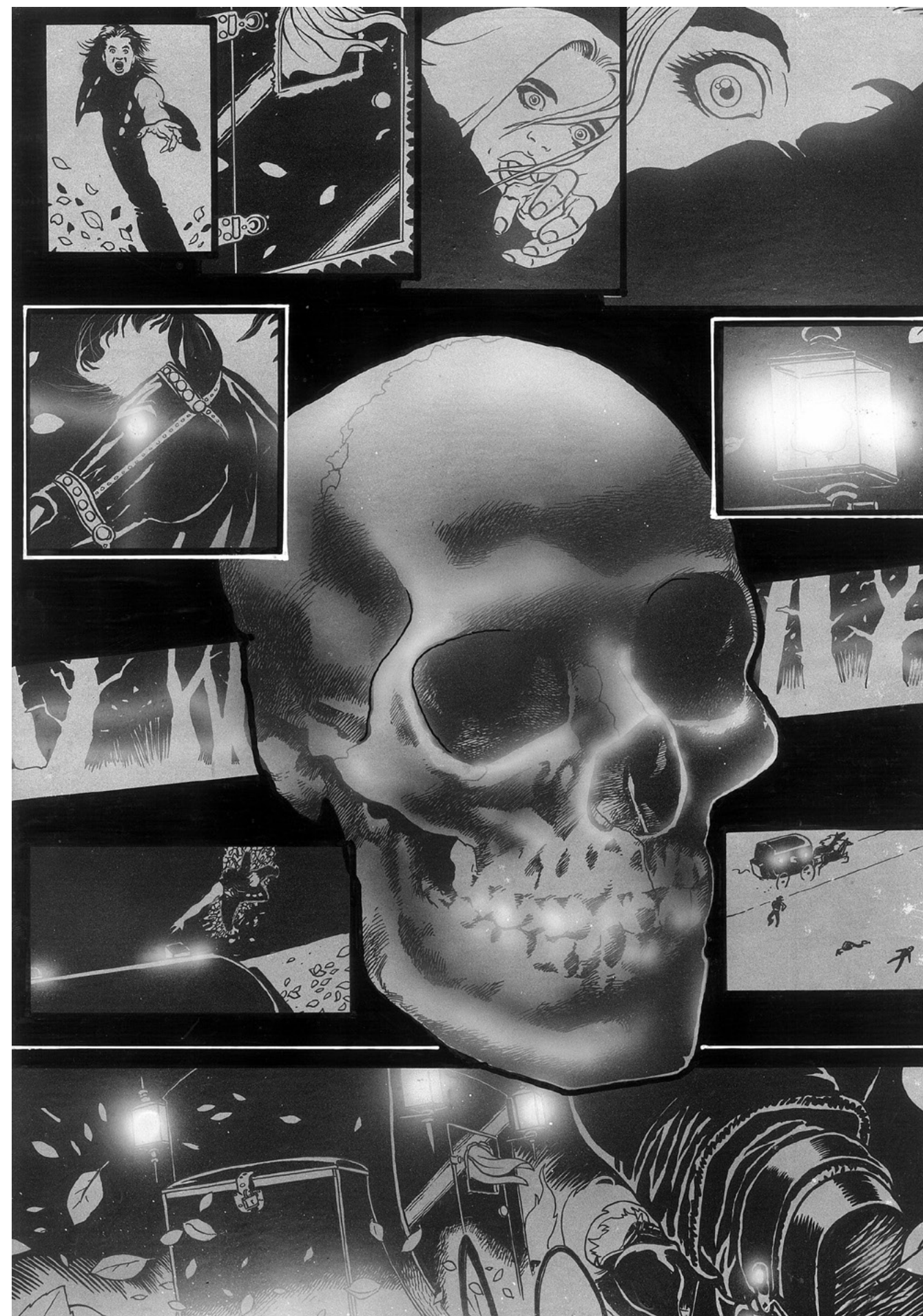
NENAD BARINIĆ (Zagreb, 1972.)

Crtač stripova, ilustrator, dizajner, konstruktor i dizajner ribolovnih umjetnih mamaca, ribolovni novinar, ribočuvar, pasionirani ribolovac i blogger *Večernjeg lista*. Stripove objavljivao u revijama

Maslačak, Privlačica, Kvadrat, Ten, Mladost, Gavran, Stripos i mnogim drugima. Nacrtao je album „Einstein World“, za koji je scenarij napisao Tihomir Mraović. Živi i radi u Vukovaru.

Objavljeno u strip-albumu *Einstein World*, 2007.

Objavljeno u strip-albumu *Einstein World*, 2007.

STANKO BEŠLIĆ (Podvinje kod Slavanskog Broda, 1955.)

Studirao je na Likovnoj akademiji tri godine. Autor je brojnih stripova: "Sudbina", "Bliski susreti", "Zeleni planet" i "Kristina", koji su objavljeni u više europskih zemalja. Svojim umijećem oživio je i „Sinjski boj“, posljednji scenarijski uradak Zvonimira Furtingera. Crta ilustracije za dječje

knjige i piše tekstove za slikovnice i edukativne priručnike koje sam ilustrira i izdaje (serijal "Živi svijet", "Gorski vjetrovi", "Božić u ravnici"). Dobro ga znaju i ljubitelji crteža raskošnih, bujnih i razodjevenih žena, odnosno ljubitelji erotskih stripova.

Objavljeno u listu *Gavran*, 1986.

scenarij: ZVONIMIR FURTINGER

crtež: STANKO BEŠLIĆ

Objavljeno u strip-albumu *Sinjski boj*.

GORAN BLAGUS (Osijek, 1967.)

Kao srednjoškolac objavljivao je karikature i stripove u listu *Belje*. Diplomirao je povijest umjetnosti i arheologiju na Filozofskom fakultetu u Zagrebu 1994. Tijekom studija počeo se baviti likovnom

kritikom. Autor je tekstova predgovora za stotinjak izložbi hrvatskih likovnih umjetnika. Živi i radi u Zagrebu kao stručni savjetnik u Ministarstvu kulture RH.

RADIVOJ BOGIĆEVIĆ (Srijemske Laze, 1940.)

Strip-crtičar, scenarist, ilustrator i pisac. Osnovnu školu završio je u rodnom selu, a srednju tehničku u Beogradu, gdje je kasnije, kao vojnik, položio ispit na APU-u. Na strip-sceni javlja se sredinom šezdesetih u *Dečjim novinama*, u ediciji *Nikad robom*, ali su njegovi stripovi o „Akantu“ objavljiva-

ni i u *Zenitu*, *Biblioteci Lale*, *Kuririma* i *Yu stripu*. Osim „Akanta“, crtao je i serijal o „Blaži i Jelici“ po scenariju D. Erića. Za *Kekec*, po scenariju za film redatelja J. Galea, nacrtao je strip „Bedanjčeva zamka“. Kasnije se bavio animacijom i crtanim filmom, a zadnjih 12 godina radi kao 3D-animator.

HUMOR:

POD JELKOM ĆE NAS ČEKATI-MNOGI POKLONI...

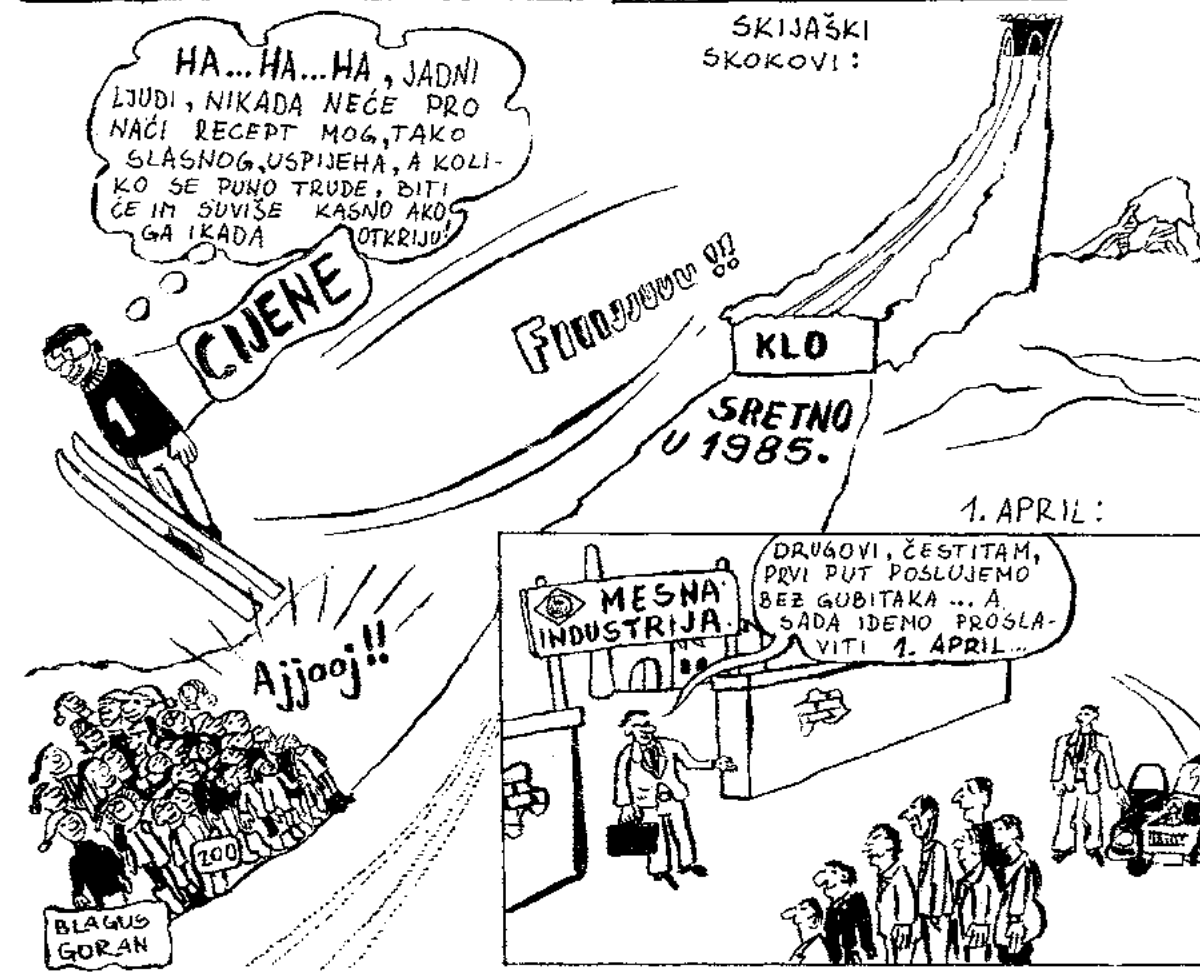
REDUKCIJE:

ŽVAKE:

SKIJAŠKI SKOKOVI:

Objavljeno u *Beljskom listu*, 1984.

IZLAZI SUBOTOM

CENA 100 DINARA BROJ 18

18. XII 1965. GODINA I

Objavljeno u reviji *Zenit*, 1965.

VLATKO BROZOVIĆ (Požega, 1950.)

Stripove i ilustracije počeo je crtati osamdesetih godina. Jedan je od pokretača strip-magazina *Patak*, s kojim intenzivno surađuje, kako u organizaciji svakog broja, tako i u crtanju stripova u njemu. Stripove je crtao u *Patku*, *Požeškom listu*, *Modroj*

lasti, *Tenu*. U Rijeci za *Parnad-press* crta strip "Paff i gaff". Imao je više samostalnih i skupnih izložbi s Društvom autora stripova iz Zagreba, a radio je i kao scenograf u kazalištu u Požegi. Sada uživa u umirovljeničkim danima.

Objavljeno u reviji *Patak*, 1987.

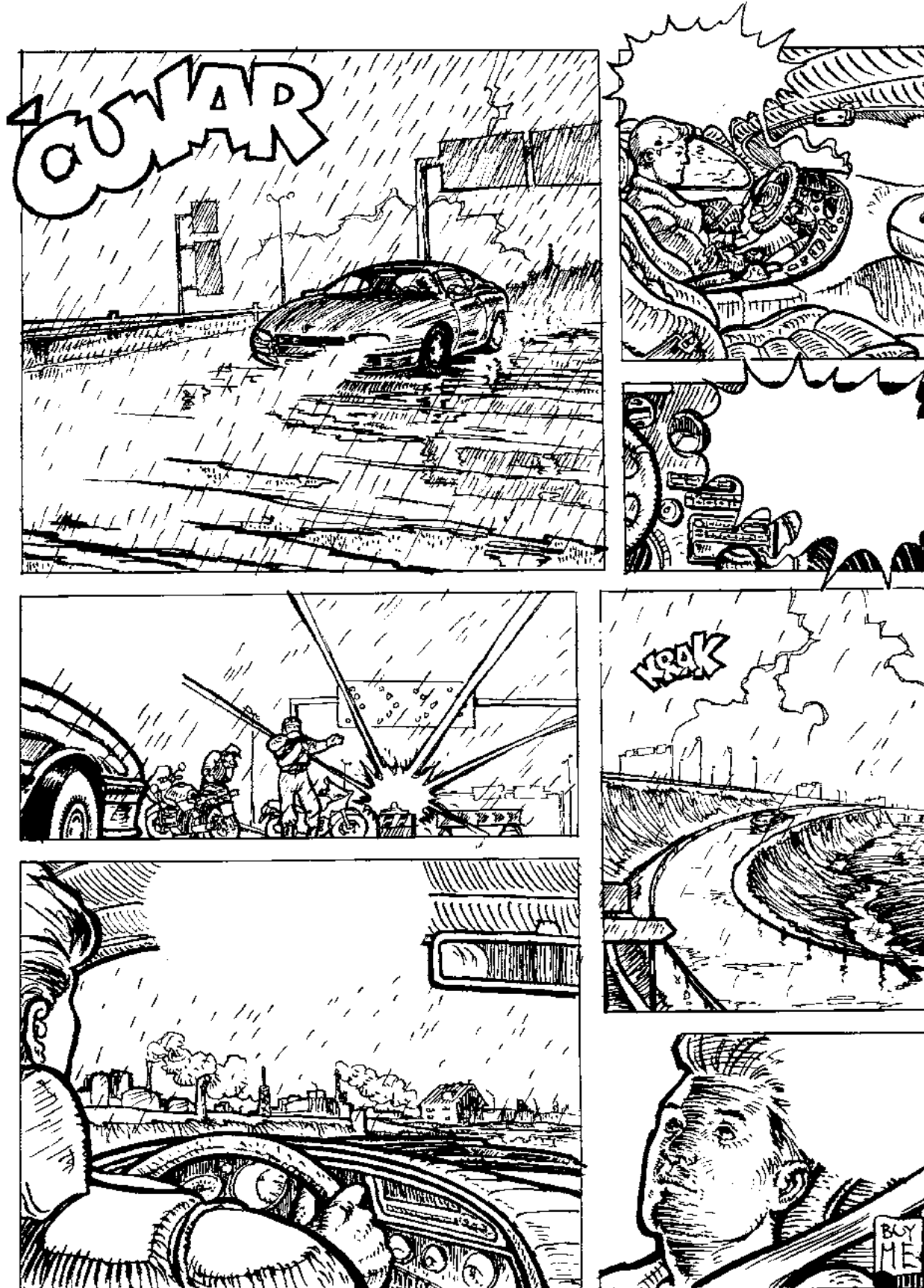
ČUDESAN NAPITAK DOKTORA FRANJE

Objavljeno u reviji *Patak*, 1987.

NEVEN BUDROVIĆ (Slavonski Brod, 1957.)

Završio je Građevinski fakultet u Zagrebu. Crtao je mnoge stripove, ali ih nije nigdje objavljivao. Živi i radi u Zagrebu.

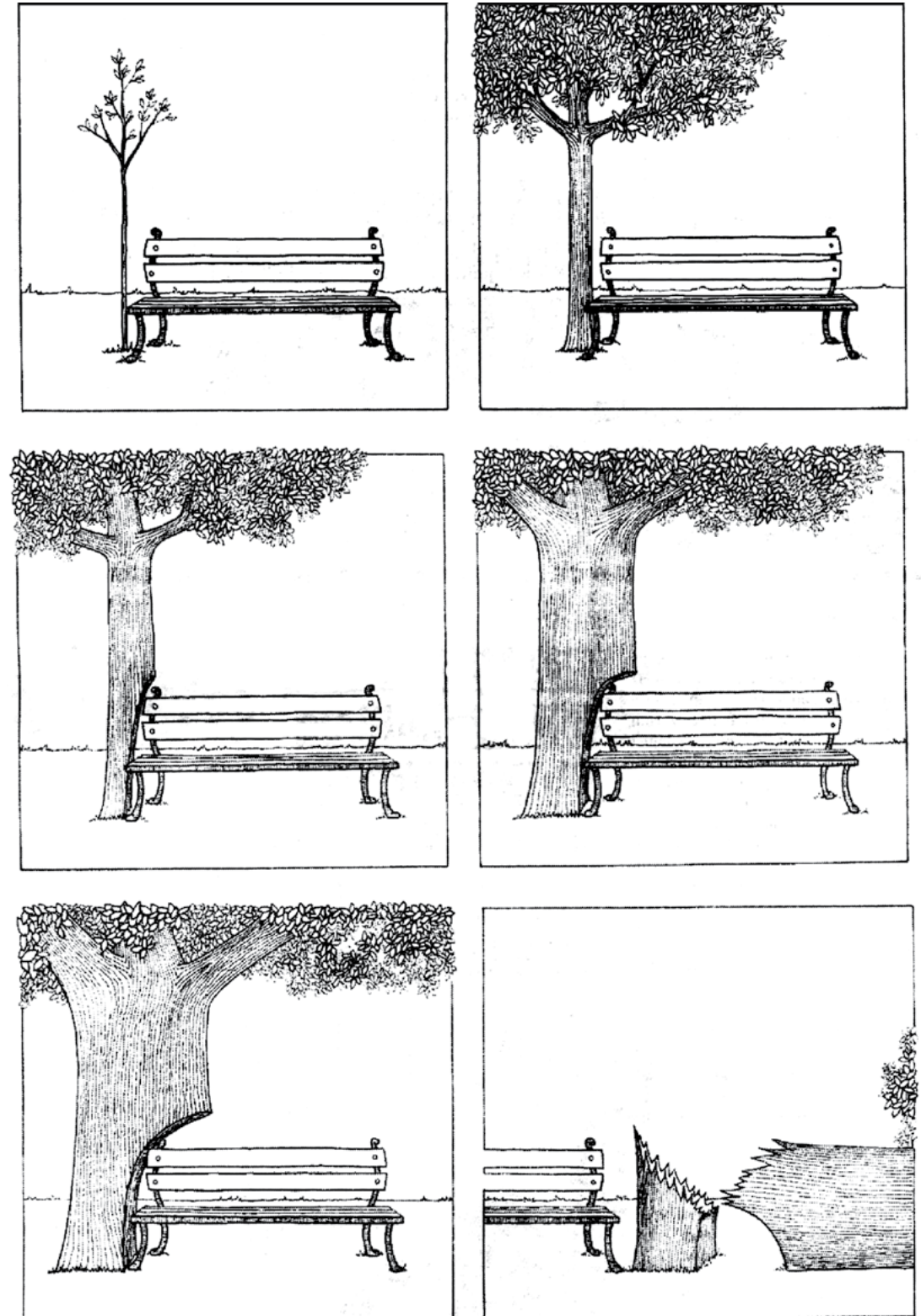

Do sada neobjavljeno.

IGOR ČABRAJA (Slavonski Brod, 1976.)

Diplomirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu 2006. godine. Stripove je objavljivao u *Listu omladine Broda* (LOB). Zaposlen je u Osnovnoj školi „Blaž Tadijanović“ u Podvinju (Slavonski Brod) kao nastavnik likovne kulture. Ujed-

no radi kao umjetnički suradnik na Nastavničkom odsjeku ALU-a u Zagrebu, te kao vanjski suradnik u naslovnom zvanju asistenta na Umjetničkoj akademiji u Osijeku.

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

ZDENKO ČIČEK (Požega, 1960.)

Stripove je objavljivao u revijama *Patak* i *Studentski list*. Radio je kao dopisnik na montaži za HRT. Po struci je pismoslikar.

Tamnice Toleda

EDGAR ALAN PO
SCENARIO I CRTEŽ:
ZDENKO ČIČEK

Objavljeno u reviji *Patak*, 1986.

TUGOMIL ČOPČIĆ – TUGI (Osijek, 1960.)

Akademski slikar, karikaturist, ilustrator i strip-crtlač. Stripove i karikature objavljivao je u *Glasi Slavonije*. Godine 1994. odselio se iz Osijeka u Australiju. gdje se bavi slikarstvom.

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1991.

ADAM ČURDINJAKOVIĆ (Stari Mikanovci, 1948.)

Diplomirao je na Pedagoškoj akademiji u Zagrebu. Za vrijeme studija bavio se grafičkim dizajnom za *Školsku knjigu* i *Vjesnik*. Kasnije je radio u *Dečjim novinama* kao tehnički urednik, crtač i ilustrator. Objavio je više od stotinu stripova i pasica u različitim izdanjima: *Dečje novine*, *Dnevnik*, *Fo-*

rum Marketprint, *Glas Slavonije* i *Privlačica*. Od 1971. godine radio je kao nastavnik likovne kulture u osnovnoj školi u Ivankovu sve do 1991., kada se zaposlio u Ministarstvu obrane RH kao stručni savjetnik. U mirovini je. Živi u Ivankovu.

Objavljeno u *Lunovom magnus* stripu, 1985.

Objavljeno u strip-albumu *Ban Jelačić*, 1991.

DRUMSKO RAZBOJSTVO KOD VRANEŠEVACA

GEJZA MERKA JE ODMAH PO DOLASKU U FERIČANCE OBAVIJESTIO ŽANDARE O PJIČAKI. ŽANDARI SU POSLALI POKIČER I POSTAVILI ZASJEDU KOD MERKA. DRUGOG DANA POSLIJE NAPADA JEDAN DJEČAK JE DONIO PAPIRIĆ SA SIROM. ALI NI TAJ PUTA ŽANDARI NISU IMALI USPIJEA - NA NAJSTU GORE JE DJEČAK DOBIO PAPIRIĆ OD DVOJICE LJUDI (JEDAN OD NJIHO BIA JE ČARUGA) NIJE BILA NI TRAGA...

PET DANA POSLIJE PREPADA NA MERKA U BLIZINI VRANEŠEVACA NAŠLI SU SE OPET BOŽO, ČARUGA, REBIĆ I MATEJ...

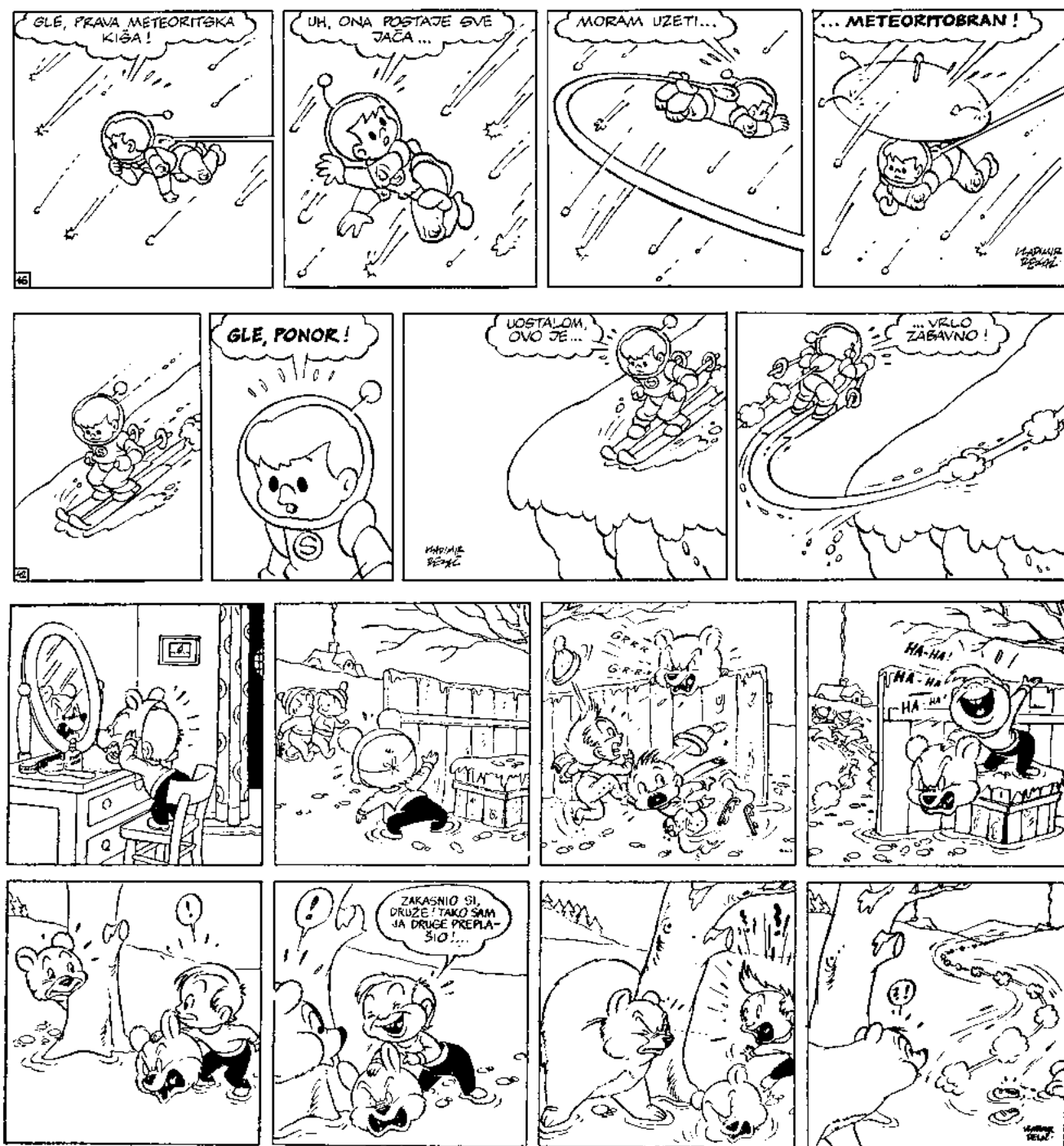

Objavljeno u *Glasu Slavonije* (1987.) i strip-albumu *Čaruga* (1990.).

VLADIMIR DELAČ (Slavonski Brod, 1927. – Zagreb, 1968.)

Profesionalno je počeo djelovati u *Kerempuhu* kao karikaturist (1946.). U okviru redakcije radio je na našem prvom crtanom filmu („Veliki miting“, 1951.) te potom realizirao svoj crtić („Revija na dvorištu“, dovršen 1952.), a produktivniji rad na stripu počinje nakon toga, suradnjom u *Omladinskom borcu*, *Vjesnikovom zabavnom tjedniku*, *Petku*, *Miki stripu* i *Plavom vjesniku*. Njegov prvi samostalni strip, „Vuna Kićo, orasi Mićo“, objavljen je

1951. u *Omladinskom borcu*. Njegov najpoznatiji strip-junak Svemirko rođen je 1957. godine. Neka od njegovih poznatih djela su: Viki i Niki, Marina i Tramvajko. Radio je s poznatim hrvatskim scenaristima, kao što su M. Čukli, N. Neugebauer, N. Brixy, R. Aljinović, A. Lušićić, B. Stošić i drugi. Umro je 1968. ostavivši iza sebe neizbrisiv trag u umjetnosti hrvatskog strip-stvaralaštva.

Objavljeno u *Plavom vjesniku* 60-ih.

Objavljeno u *Plavom vjesniku*, 1963.

MARKO DJEŠKA (Osijek, 1983.)

Od rane predškolske dobi zaljubljenik je u animirani film i strip. U Osijeku završava srednju Školu primijenjene umjetnosti i dizajna, smjer slikarski dizajner, a 2011. godine završava diplomski studij animiranog filma pri Akademiji likovnih umjetnos-

ti u Zagrebu. Autor je dva nagrađivana animirana filma koji su u distribuciji Zagreb filma imali bogati festivalski život diljem Europe. Danas se aktivno bavi stripom i radi na svojem trećem filmu. Uz to, bavi se ilustracijom i slikarstvom.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2011.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

BORIVOJ DOVNIKOVIĆ – BORDO (Osijek, 1930.)

Pionir našeg crtanog filma, crtač stripova, karikaturist, ilustrator, grafički dizajner. Osnovnu školu završio je u Osijeku, a gimnaziju u Beogradu, Požarevcu i Osijeku. Godine 1949. u Zagrebu upisuje Akademiju likovnih umjetnosti i paralelno počinje raditi kao karikaturist i ilustrator u novinama. Već 1950. godine napušta Akademiju kako bi se u tjedniku *Kerempuh* pridružio grupi karikaturista koji su pokrenuli crtani film u Hrvatskoj/Jugoslaviji. Nakon sudjelovanja u organizaciji prvoga specijaliziranog poduzeća za crtani film (Duga film), 1958. godine vraća se animiranom filmu i u Zagreb filmu radi kao crtač i animator, a 1961. počinje samostalno stvarati animirane filmove. S Andrijom Maurovićem, Walterom Neugebauerom, Vladom Delačem i Icom Voljevicom početkom pedesetih godina sudjeluje u oživljavanju stripa nakon Drugoga svjetskog rata. Prije toga objavljuje kao petnaestogodišnji debitant, prvo u *Glasi Slavonije* i *Magnetu*, a zatim (od 1951.) u *Pioniru*, *Horizontovom zabavniku* (Velika utakmica, Emil i detekti- vi), *Petku*, *Miki stripu* (Tragom izgubljenog krda) i *Plavom vjesniku* (Afrička ogrlica, Pipo, Novi cen-

tarfor, Mendo Mendović). U razdoblju 1991/93. u Austriji, u listovima *Neue Wochenschau* i *Pfeil* objavljuje stripove Dingi i Piki, te Frau Blau und Herr Tier. Od 1994. kontinuirano objavljuje strip "Čipko i djed Filip" u riječkom dječjem mjesecniku *Bijela pčela*. Kao karikaturist radi u zagrebačkom *Kerempuhu* i beogradskom *Ježu*, a u devedesetim u Hrvatskoj ljevici i manjinskim listovima *Prosvjeta*, *Identitet* i *Novosti*. Godine 2010. objavljuje knjigu karikatura "Istočno od raja". Od šezdesetih kontinuirano stvara u grafičkom dizajnu. Osim pedesetak međunarodnih nagrada za svoje filmove, životna priznanja za svoj rad dobio je u talijanskom Trevisu 1995., u Alabami 2000., u Motovunu 2001., u rodnom Osijeku 2002., nagradu "Vladimir Nazor", 2003. i nagradu ASIFA-e Hrvatske 2010. Sudjelovao je u organiziranju Svjetskog festivala animiranih filmova u Zagrebu od njegovog početka (1972. – 1991.). Od 1977. do 1982. djelovao je kao član Izvršnog odbora ASIFA-e, Međunarodne asocijacije animiranog filma, a od 1994. do 2000. bio je njezin generalni tajnik.

Objavljeno u *Plavom vjesniku*, 1961.

Objavljeno u *Plavom vjesniku*, 1964.

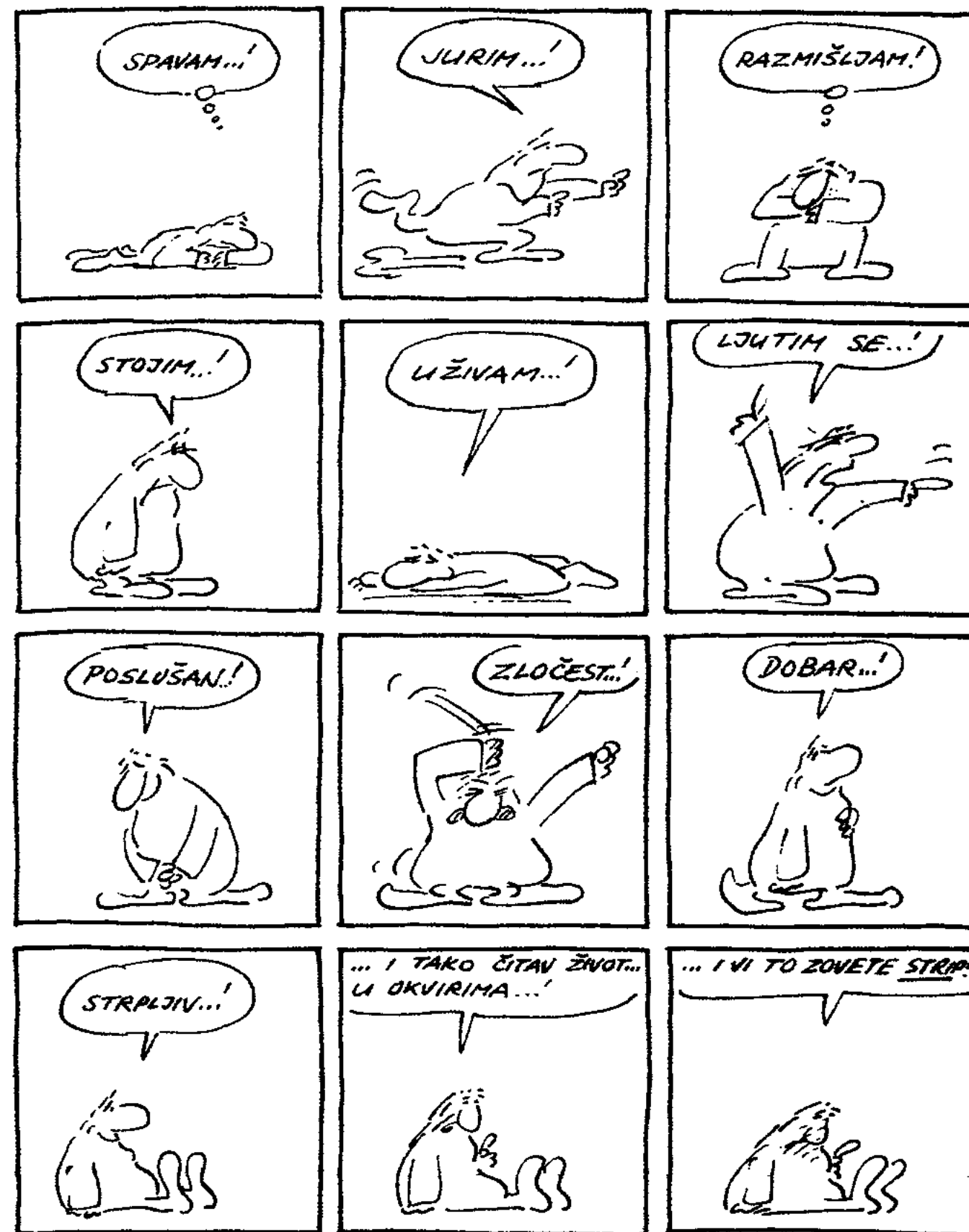
NEDJELJKO DRAGIĆ (Paklenica kod Novske, 1936.)

Nesuđeni pravnik koji nije završio fakultet, već je tijekom studija otkrio crtački talent i počeo raditi kao karikaturist, ilustrator i strip-crtič za razne novine: *Kerempuh*, *Studentski list*, *Večernji list*, *Vjesnik u srijedu*, *Vjesnik, te za Modru lastu* (Lažeš, Melita po scenariju Ivana Kušana). Najpoznatiji mu je anti-strip "Tupko", koji je godinu i pol, od 1970., izlazio u *Večernjem listu*, zatim je nakratko obnovljen u *Vjesniku u srijedu* te *Intervjuu* (Beograd), a 1986. izašao je u formi albuma. S tim stripom 1971., na Međunarodnom salonu karikature i stripa u Montrealu, osvaja prvu nagradu. Potom počinje njegov rad na crtanom filmu, u legendarnim studijima Zagreb filma u Vlaškoj ulici, od prvoga crtanog filma „Elegija“ (1965.) do „Slike

iz sjećanja“ (1989.). Kreirao je i lik Zagija za Univerzijadu sportova 1987. Razvio je vlastiti osebujni stil u animaciji na osnovi svojeg crteža prožetog linearnom, karikaturističkom manirom. Njegovi najpoznatiji filmovi su: "Idu dani", "Možda Diogen", "Krotitelj divljih konja", "Dnevnik", "Tup - tup", "Dan kad sam prestao pušiti" i "Slike iz sjećanja". Filmom "Tup - tup" bio je nominiran za nagradu Oscar, a po mnogima mu je ta nagrada nepravедno izmakla 1974. za film "Idu dani" (film koji splotom raznoraznih okolnosti nije ni poslan u Los Angeles). Američka filmska akademija ipak mu se na neki način odužila primivši ga u svoje članstvo kao jednoga od rijetkih s prostora bivše Jugoslavije.

TUPKO

N. DRAGIĆ

Objavljeno u *Večernjem listu*, 1970/71.

Objavljeno u listu *Zapad*.

SLAVKO ĐAPIĆ (Osijek, 1951.)

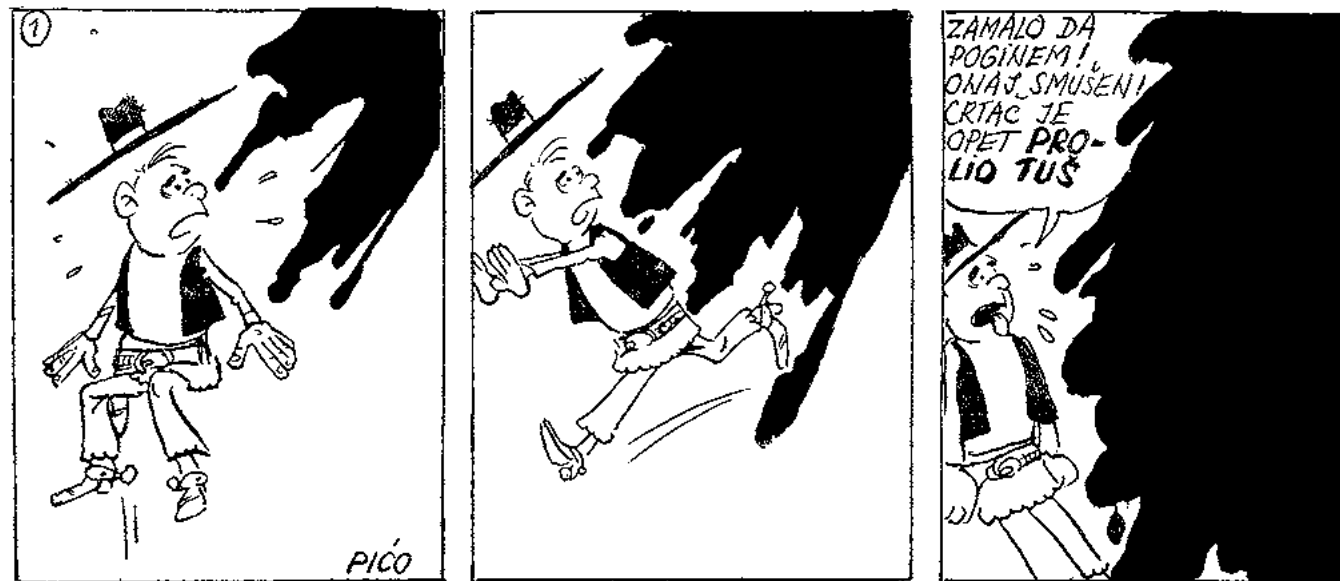
Prvu karikaturu objavljuje već s 10 godina u *Malom ježu*. Sredinom 70-ih godina u *Glasi Slavonije* objavljuje strip u nastavcima pod naslovom "Derbi", te stalnu strip-kolonu "Mika iz šljivika". Studira pravo i ekonomiju te nakon studija odlazi u profe-

sionalne slikare. Nastanjuje se u Milanu gdje stalno boravi. Posvećuje se uličnom portretu i obilazi svijet. Povremeno se vraća staroj ljubavi i surađuje na ilustracijama i stripovima.

Kauboj Mika iz šljivika

Kauboj Mika iz šljivika

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1975.

VANJA EBERL (Osijek, 1986.)

Nakon završene srednje grafičke škole te postdiplomskog studija Umjetničke akademije u Osijeku, krajem 2008. godine upisala je diplomski studij Likovne kulture (smjer multimedija) na UAOS-u,

koji još uvijek pohađa. Radi konceptualne ilustracije za stripove i online igre. Izlagala je table stripa samostalno i skupno na više izložbi u Hrvatskoj.

Do sada neobjavljeno.

MARIJAN EBNER (Osijek, 1918. – ? 1945.)

Crtač stripova, ratni reporter, novinar i pisac novela. Rođen je u Osijeku kao najmlađe dijete šesteročlane obitelji. Ebnerovo školovanje započinje u rodnom gradu 1924. g. u Nižoj dječjačkoj pučkoj školi, a daljnje obrazovanje nastavlja u osječkoj Državnoj muškoj realnoj gimnaziji koje prekida 1933. godine. Od 1936. do 1938. u Beogradu uči i završava za litografa. Svoj prvi strip (Tajne oceanskih dubina), u kojem se vidi utjecaj Alexa Raymonda, objavio je u beogradskom listu *Mika Miš* već 1936. godine, još kao učenik. Za *Miku Miša* kreirao je i stripove *Gospodarica Egipta*, *Čovjek koji je pobijedio smrt*, *Heroji neba* i *Čovjek sa 100 lica - Mister X*, koji je ostao nedovršen. Jedan strip (*Zlatno jezero*) objavio je i u *Tarcanu*. Međutim, najangažiraniji je bio u *Malom zabavniku*, u kojem su mu, između ostalih, bile tiskane priče Šangajska

avantura, Robot R-XIII, Neobična pustolovina, U zelenom paklu, Sibirski lovac, Pakleni izum, Bijeli gospodar, Plava princeza i dr. Stripove je potpisivao svojim prezimenom Ebner ili pseudonimom Renbe. Krajem 1940. napustio je Beograd i vratio se u rodni Osijek. Tijekom Drugog svjetskog rata Ebner je poručnik Ustaške vojnice. U tadašnjim listovima crta naslovnice i ilustracije te piše ratne reportaže i novele. Jedan je od zadnjih urednika lista *Hrvatski vojnik*, u kojem objavljuje strip *Staljingrad* (od druge table preimenovan u *Preko ruske stepe*) koji ostaje nedovršen slomom Nezavisne Države Hrvatske. Sudbina Marijana Ebnera nije poznata. Pretpostavlja se da je stradao prilikom povlačenja ustaško-domobranske vojske i brojnih civila na putu prema Bleiburgu.

Objavljeno u *Malom zabavniku*, 1939/40.

U Staljingradu vodi se borba na život i smrt. Odačeni njemački i hrvatski borci izpisuju svojom krvlju najvećanstveniju stranoc europake ratne poviesti. Čovjek protiv čovjeka, ali protiv svih. Ovdejo caruju zator, junaštvo i hladna, nomlonodna smrt...

U jednom krhu ogromne tromfne »Čveni oktobere brani se jedna mala grupa hrvatskih legionara. Vodi ih dočastnik Drago Rogić. U žilavoj borbi, punoj zajeđa, prisiljeni su na povlačenje. Ali kamto? Jedini izlaz je povlačenje u tami kroz sovjetske robove i probijanje svejedno na koju stranu.

Pala je noć. Svalogog časa svjetlosne rukete osvjetljaju rukuvine. Šarjedi poput divljih pisa traže i progone naše malobrojne borce. Ovi se privlače kraj razrušenih gronada prema izlazu. Moguće će im sreću postiziti.

Is tuzeka na jednom istovne jedna sjena. Nijekide svitlo znalcepi bjegunice. Mo je sovjetski striatar.

Nije bilo vremena za kolebanje. Drago u sledbećom trenutku kurnu na neprijatelja. Ovak iznandjeno kritiku... (Nastavit će se)

Izdavač i vlasnik: Odgojni odjel Ministarstva oružanih snaga. — Uredništvo i uprava lista: Frankopanska ulica 12. II. kat. — Odgovorni urednik: putnik Marijan Ebner. — Predpišta godišnje 960 Kn, polugodišnje 480 Kn, tromjesečno 240 Kn. — Za tiskaru, Hrvatski tiskarski zavod d. d., Frankopanska ul. 12, odgovara: Stanislav Kolić, Zagreb, Kraljevičeva ul. 1a.

Objavljeno u *Hrvatskom vojniku*, 1944.

OGNJEN GOLUBIĆ (Slavonski Brod, 1974.)

Završio je Grafički fakultet u Zagrebu, gdje živi i radi. Zaposlen je na HTV-u kao novinar, urednik i voditelj emisije Prizma. Objavljivao je stripove u *Listu omladine Broda* (LOB).

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

LJUBICA HEIDLER (Vukovar, 1950.)

Diplomirala je likovnu umjetnost. Bavi se stripom, karikaturom i ilustracijom. U Zagreb filmu učila je filmski jezik te sada režira, piše scenarije, animira, a tu su i brojna priznanja: Ottawa, Beograd, Bilbao, Zenica, Lille, Varna, Ancona... Za obrazovni program HTV-a i Filmoteku 16 realizirala je veliki

broj emisija, kao redateljica i animatorica. Član je Hrvatskog društva likovnih umjetnika, Hrvatskog društva filmskih djelatnika, Hrvatskog društva karikaturista i međunarodnog udruženja umjetnika, ASIFA.

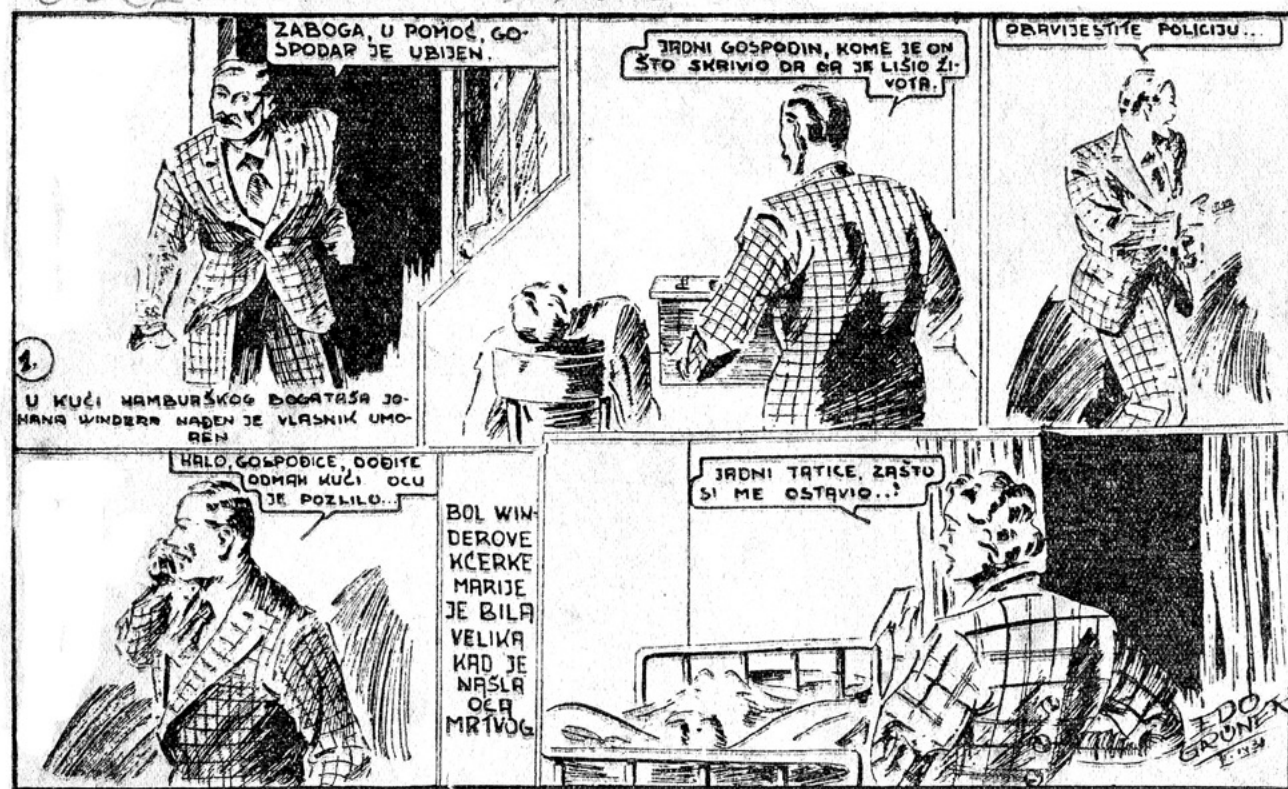

EDUARD GRINER (Osijek, 1917. – 1988.)

Osnovnu školu završio je, i započeo srednju, u Osijeku, a njegovu daljnju sudbinu nepravedno je odredila kazna - zabrana školovanja u svim školama u zemlji, bez prava polaganja privatnog ispita. Razlog tomu je događaj koji se zbio poslije atentata na kralja Aleksandra. Pred preparacijom je stajala grupa učenika, a jedan od njih je u znak žalosti nosio crni for. Griner ga je navodno cinično upitao: "Koga žališ?" Tužili su ga i bio je zatvoren, maltretiran i osuđen. Tek za vrijeme Banovine Hrvatske dobio je pravo privatnog polaganja ispita i tako je završio davno započetu srednju školu. Da bi rasteretio roditelje, vrlo mlad se zaposlio u *Hrvatskom listu*, gdje je započeo karijeru crtača stripova i ilustratora. Drugi svjetski rat proveo je u Prosvjetničkoj bojni u Osijeku kao ratni crtač. Po završetku rata osuđen je na šest mjeseci logora na pustari Orlovnjak. Po isteku kazne radio je u propagandnom odjelu, a nakon toga u Nami kao crtač-dekorater. Zatim se stalno zapošljava u HNK-u. Bio je svestrani umjetnik, radio je kao

slikar, scenograf, ilustrator, karikaturist, strip-crtač i fotograf. Najpoznatiji je kao scenograf jer je ostvario impresivan opus više od četiri stotine scenografija, prije svega u osječkom HNK-u, ali također i u Vukovaru te Vinkovcima. Nacrtao je stotine ilustracija za razne tiskovine koje su izlazile u Osijeku i Zagrebu. Napravio je u tehničarstvu mapu mnogih hrvatskih gradova. Autor je više od trideset stripova koji su objavljeni od 1938. do 1960. godine i to u *Oku*, *Miki Mišu*, *Hrvatskom listu*, *Vjesniku*, *Glasu Slavonije*... Najpoznatiji naslovi su: "Zanimljive pustolovine Vil Mortona" (Oklo), "Hamburški vampir", "Otmičari", "King Kong" (Mali zabavnik Miki Miš), "Mali Malkin", "Dorica u svijetu bajki", "Zla mačeha" (Hrvatski list za mladež), "Priče o Nasradin hodži", "Mudri sudac", "Jazavac i lisica" (Vjesnik), "Junaci Pavlove ulice", "Tajne grada duhova", "Krepao ko-tao", "Začarani kraljević", "Vuk i koza", "Zlatna ribica", "Ero s onoga svijeta"... (Glas Slavonije). Umro je u Osijeku 1988. godine.

Hamburški vampir *Kriminalni strip-roman*

Objavljeno u *Hrvatskom listu* (1938.) i *Oku* (1939.).

14. V. 1944.

HRVATSKI LIST ZA MLADEŽ

Stranica 3.

Objavljeno u *Hrvatskom listu*, 1944.

ROKO IDŽOJTIĆ (Virovitica, 1976.)

Nakon osnovne škole te jezične gimnazije u Virovitici, u Osijeku je diplomirao na Visokoj učiteljskoj školi i na Umjetničkoj akademiji, smjer kiparstvo. Karikaturist, ilustrator i strip-crtič. Objavljivao je u *Bumerangu*, *Potepuhu*, *Gavranu* i *Virovitičkom*

listu. Izlagao je na 15 samostalnih i više skupnih izložbi. Dobitnik nagrade na CRS-u 2001. i nagrade "Čvorak" 2003. godine u Bjelovaru. Radi u Osijeku, u Osnovnoj školi Antuna Mihanovića kao nastavnik likovne kulture.

Objavljeno u *Striposu*, 2010.

BORIS IVANDIĆ (Puteševica, BiH, 1952.)

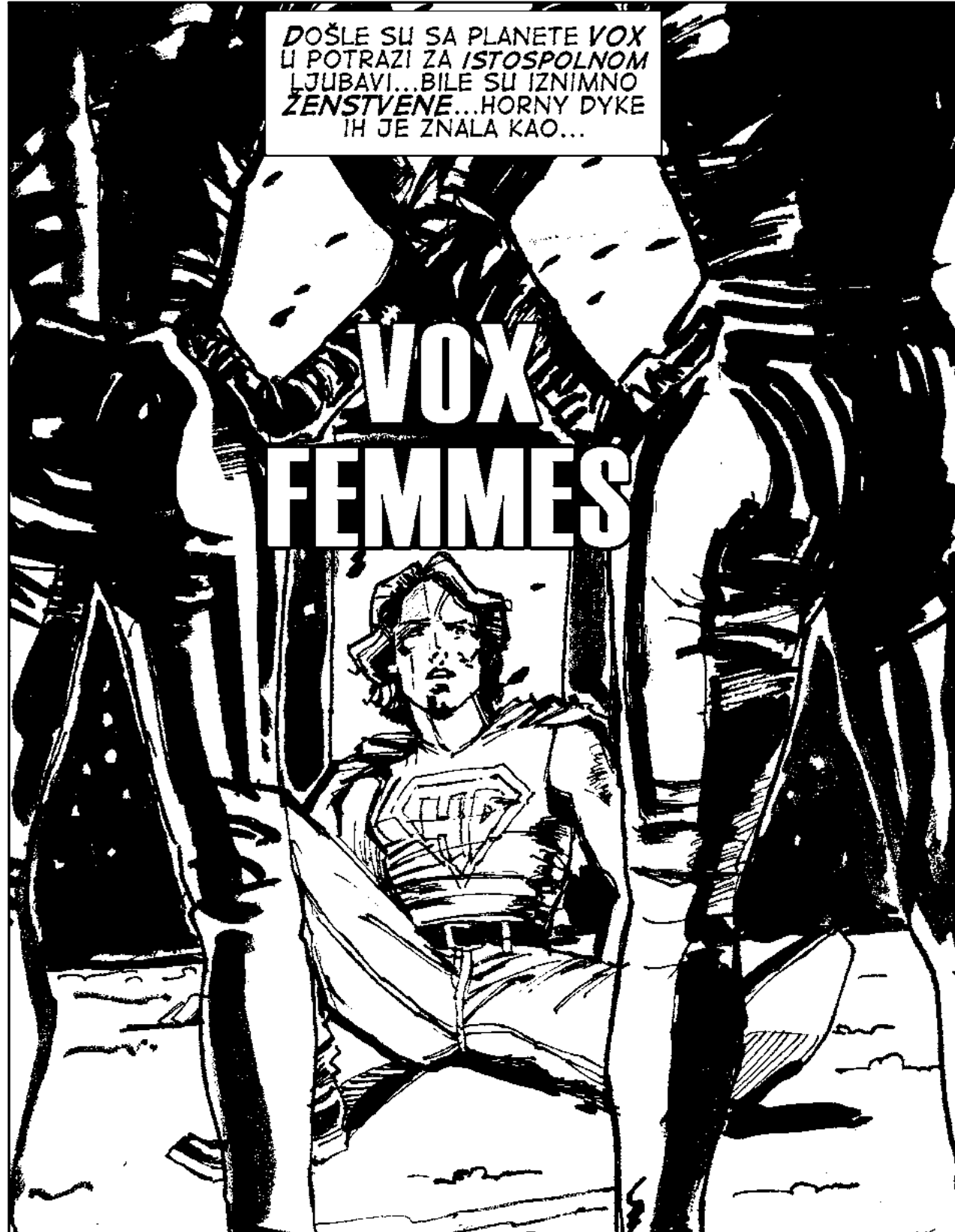
Nakon završene gimnazije u Osijeku, upisuje studij u Ljubljani na Akademiji likovnih umjetnosti (koji kasnije prekida) te u Zagrebu upisuje Filozofski fakultet na kojem je diplomirao. Strip-crtič, slikar,

kipar, umjetnički kritičar. Stripove je crtao 70-ih godina, dok 80-ih odlazi u Pariz gdje se bavio slikarstvom. Seli u Berlin 1992. godine, gdje i danas živi i radi na Likovnoj akademiji.

HELENA JANEČIĆ (Osijek, 1979.)

Diplomirala je slikarstvo na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu u klasi prof. Igora Rončevića. Bavi se slikarstvom i stripom. Izlagala je samostalno i skupno na više izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu. Živi i radi u Osijeku.

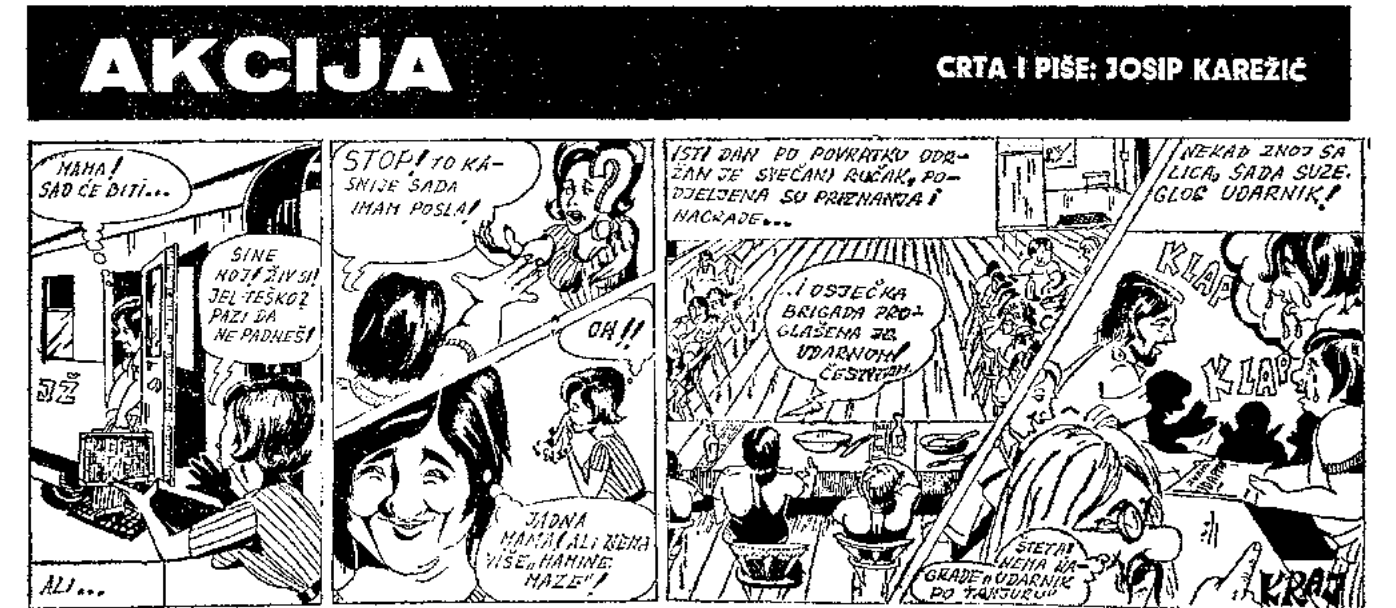

Objavljeno u Striposu, 2010.

JOSIP KAREŽIĆ (Osijek, 1952.)

Živi i radi u Osijeku. Studirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Sarajevu. Član je Hrvatskog društva likovnih umjetnika u Osijeku. Sa svojim bogatim slikarskim opusom i portretnim kari-

katurama, sudionik je brojnih likovnih kolonija, kako u regiji tako i u svijetu. Stripove je objavljivao 70-ih godina u *Glasi Slavonije*.

Objavljeno u Glasi Slavonije, 1975.

ALBERT KINERT (Vinkovci, 1919. – Zagreb, 1987.)

Diplomirao je u Zagrebu. Bio je profesor na odjelu za grafiku na ALU-u. U početku je bio sklon post-impresionizmu, a poslije se inspirira japanskom grafikom i grčkim arhajskim slikarstvom. Česta tema su mu simbolički slobodni prizori senzualnog i erotskog naboja. Izlagao je s grupom "Mart", a bio je urednik lista Umjetnost. Osim slikarstvom i grafikom, bavio se kiparstvom, ilustracijom, opremom knjiga i crtanjem stripova. Prvi strip, "Čuvaj se senjske ruke", nacrtao je 1944. u Pokretu. Na-

kon Maurovićevog odlaska u partizane, Kinert u Zabavniku, sa scenaristom Žrnovačkim, nastavlja crtati stripove "Tomislav" i "Ahuramazda na Nilu". Godine 1945. sa scenaristom M. Čuklijem radi stripove "Osvajači zapada" i "Propali grad Wai Hu Wit". U Kerempuhu, ubrzo po prestanku rata i njegovom pokretanju, mu izlaze „Priča o kalifu tiraninu“ i „Radista komsomolac“; oba po scenariju N.Neugebauera.

Objavljeno u Zabavniku, 1945.

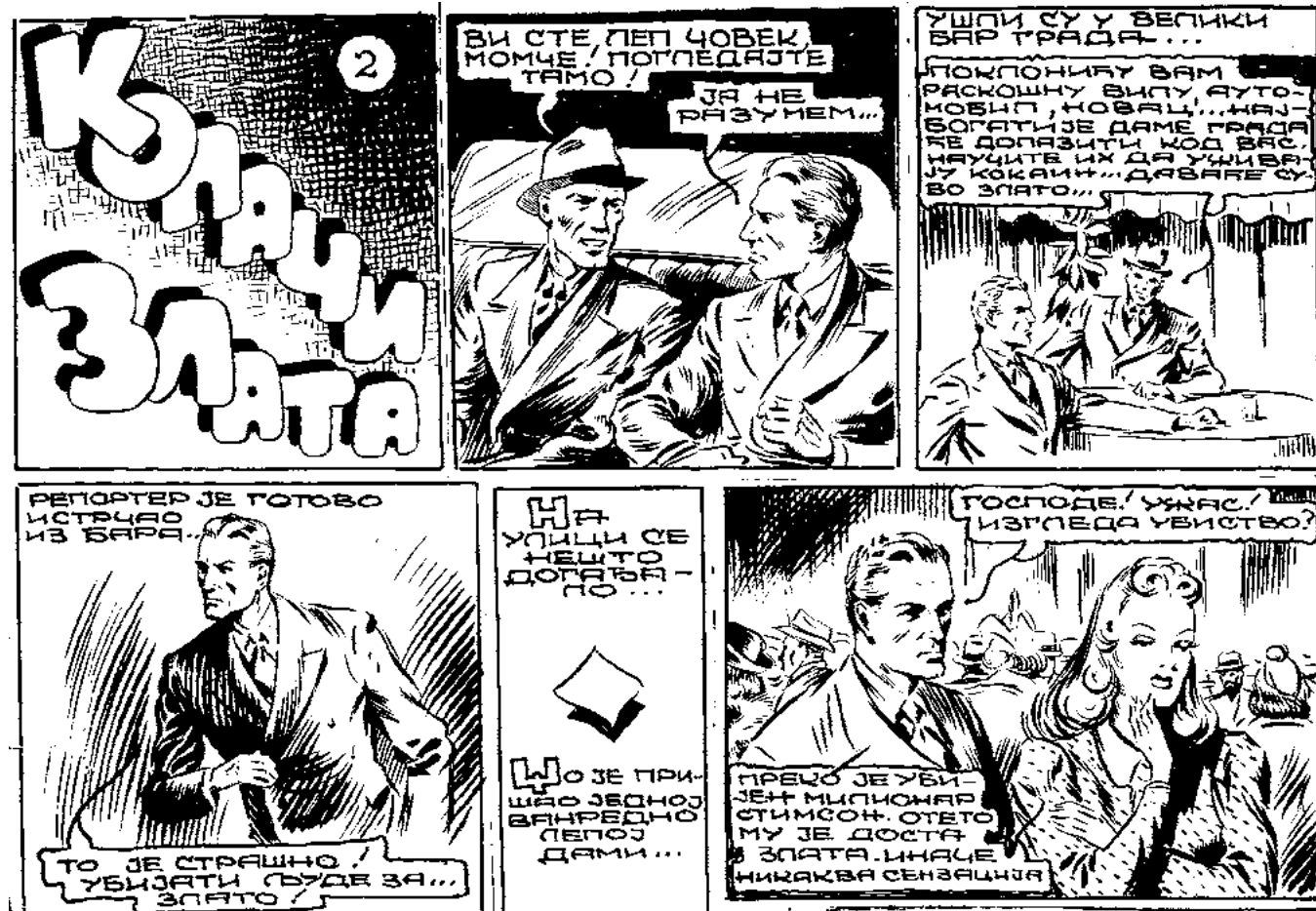
Objavljeno u Zabavniku, 1945.

VELJKO KOCKAR (Osijek, 1920. – Beograd, 1944.)

Nakon završetka osnovne škole u Osijeku, u Beograd je stigao krajem rujna 1935. godine, gdje je sljedeće tri godine proveo na školovanju. Prvim stripom javio se tek te godine na stranicama beogradskog strip-lista *Paja Patak*, u kojem je 7. prosinca 1938. godine otpočeo strip "Osveta kraljice Tao - Maj". Godine 1939. objavljuje "Pirate Pacifica" u *Malom zabavniku Mike Miša*. U listopadu 1941. godine, u ilustriranom listu *Dom i svet* izašla je tabla karikaturnog stripa, čiji je glavni junak bio antropomorfnii kaktus po imenu Bata. Do kraja te godine objavit će još dvije table stripa o Kaktus Bati. Svoja crtački najzrelija ostvarenja nacrtat će u drugoj polovini 1942. godine za *Strip knjigu* Milije S. Todorovića, koja nije dugo izlazila. Osim bajki "Čarobni prsten" i "Zlatan cvet", objavio je strip o dogodovštinama dvojice skitnica i ugursuza "Raja i Gaja" te jednu priču o Kaktus Bati pod naslovom

"Otmica male Zlate", kao i jedan avanturistički strip, "Borba u prašumi", u *Malom zabavniku*. Kockar potpisuje prva tri nastavka stripa "Dr. Pjer" i prve četiri table stripa "Električna kugla", prije nego što ga je preuzeo Bruno Mascarelli. Za redakciju *Malog zabavnika* nacrtao je humorističku tablu "Zgode i nezgode našega Šarova". Suradivao je i u humorističkom *Bodljikavom prasetu*, na čijim je stranicama objavio više erotskih karikatura. Evidentno je da su mu uzori bili Alex Raymond, Harold Foster te Walt Disney. Strijeljan je s grupom Beograđana u studenom 1944. na osnovi presude Vojnog suda Prvog korpusa Narodnooslobodilačke vojske Jugoslavije da je agent Gestapoa, iako mu se ime nije nalazilo na popisu njegovih suradnika.

(Priredio Z. Zupan)

Objavljeno u *Malom zabavniku*, 1943.

Objavljeno u *Malom zabavniku*, 1943.

MIRKO KLADARIĆ (Đakovo, 1946 – 2000)

Rodio se 1946. godine u Đakovu, gdje je proživio cijeli svoj život. Odrastao je u svojoj mitskoj 'Pašenići', u siromašnoj obitelji, bez oca. Od djetinjstva pokazuje talent za pisanje pa kao dječak uređuje i izdaje 49 brojeva rukopisnih *Pašeničkih novina*. Od 1963. zaposlen je kao spiker na Radio Đakovu i postaje njegovim najvažnijim voditeljem u povijesti. Teško je i nabrojiti čime se sve bavio

ovaj iznimno nadareni čovjek: novinar, voditelj zabavnih priredbi, urednik, pisac, pjesnik, karikaturist, crtač stripova, sakupljač narodnih običaja, pjesama i zanimljivosti iz hrvatske i đakovačke povijesti. 1974. godine u *Glasi Slavonije* objavio je prvi đakovački strip po motivima didaktičnog spjeva "Satir iliti divji čovik" Matije Antuna Reljkovića.

MATIJA ANTUN
RELKOVIĆ

Satir

Obrada i crtež
MIRKO
KLADARIĆ

MATIJA ANTUN
RELKOVIĆ

Satir

Obrada i crtež
MIRKO
KLADARIĆ

MATIJA ANTUN
RELKOVIĆ

Satir

Obrada i crtež
MIRKO
KLADARIĆ

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1974.

JOSIP KLARIĆ (Osijek, 1919. – Zagreb, 1992.)

U *Miki Mišu* Klarić je objavio strip "Avetinjski pilot". Strip je počeo izlaziti 7. svibnja 1940. u 409. broju *Mike Miša*, a okončan je osamnaestom tablom u 425. broju, izdanom 2. srpnja iste godine. Nije završio strip, već je to učinio Zoran Miler, kojem je pomogao scenarist Svetislav B. Lazić. Na desetoj tabli stripa, pored Klarićevog potpisa, otisnut je i datum njenog nastanka koji nije u potpunosti čitak,

ali je jasno da piše "Osijek, april 1939.". Strip "Avetinjski pilot" obilovao je crtežima zrakoplova i zračnih borbi te su ti kadrovi predstavljali bolji dio ovog stripa. U tom je pogledu Klarić bio mnogo uspješniji nego u crtanju figura, pri čijoj se izradi u velikoj mjeri oslanjao na stripove Alexa Raymonda i Austina Briggsa. Tijekom Drugog svjetskog rata radio je ilustracije u tadašnjim listovima.

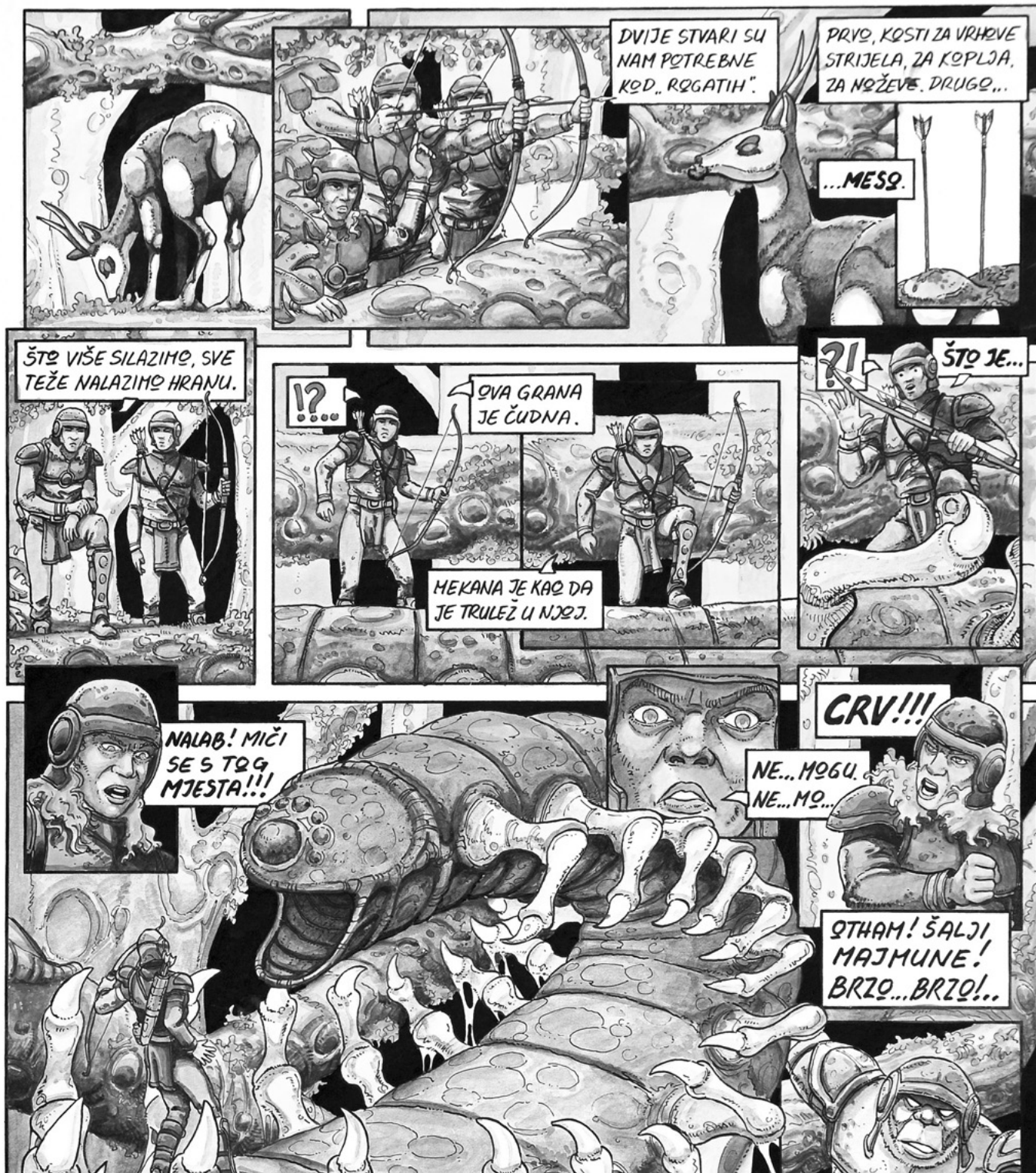

Objavljeno u *Miki Mišu*, 1940.

MATO KLARIĆ (Slavonski Brod, 1967.)

S tri godine je otišao s roditeljima u Pariz, gdje nakon cjelovitog školovanja završava s diplomom grafičkog crtača srednjoškolskog obrazovanja. Godine 1991. vraća se u Hrvatsku. Nakon rata zapošljava se u lokalnim novinama Brodsko-posavske županije, gdje i dan-danas radi kao

grafički urednik. Stripom se bavi od malih nogu, s velikom stankom od desetak godina, ponešto karikaturnom i ilustracijom. Strip "Drvo" objavljen je u *Listu omladine Broda* (LOB) u razdoblju od 1995. do 2001.

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

IVAN KUPINSKI (Dombrova, BiH, 1934. – Osijek, 2006.)

Akademski slikar-grafičar, diplomirao 1962. godine na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. 1971. je stekao zvanje profesora srednje škole te počinje predavati likovni odgoj na Gimnaziji „Božidar Maslarić“ u Osijeku. 1973. na Pedagoškoj akademiji u Osijeku biva biran u zvanje predavača više škole za nastavnika likovnog odgoja s metodikom. Kupinski je imao težak životni put, no to ga nije spriječilo da se iskaže u umjetnosti, a napose u predavanju znanja novim generacijama. Za vrijeme II. svjetskog rata, tijekom zbjega 1943. je nastradao od nagazne mine i amputirane su mu obje noge. Unatoč tome završava II. mušku gimnaziju u Zagrebu, a nakon nje diplomira na Školi za primijenjene umjetnosti, primijenjenu grafiku s odličnim. Osim

društvenog angažmana na polju kulture, značajan je doprinos dao i stripu. U prvom ateljeu Ivana Kupinskog, Ružina ulica br. 5 u Osijeku, radala se *Mala štampa* i redali brojevi kroz 1967. i 1968.: svi crteži u njoj, njegovi su, od naslova, logotipa do stripova: „Napoleonski ratovi“, sve od Marenga do Borodina i Waterlooa, pa „Snježna kraljica“ po H. C. Andersenu – njegovi su! Za sve stripove scenarije mu je pisao profesor Stanislav Marjanović. Izlagao je svoje grafike: 1. Samostalna izložba: Wrocław; 2. zajedničke izložbe (u Zagrebu, Subotici, Ohridu i u Osijeku, a i na V. bienalu Slavonaca 1975/76. u Osječkoj Galeriji). Objavljena mu je grafika *Život u bari*, a u „Reviji“ 1976. Autoportret (iz 1967.). Ostale su mu grafike kojekuda razasute.

Objavljeno u *Maloj štampi*, 1968.

IVICA KURTZ (Slavonski Brod, 1974.)

Slikarstvo je završio na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu, gdje upisuje i doktorski studij 2008. godine. Godine 2004. bio je na studijskom boravku u Indiani, University of Pennsylvania u SAD-u. Asistent je na Umjetničkoj akademiji u

Osijeku. Bio je voditelj Galerije Kazamat HDLU-a Osijek. Imao je dvije samostalne izložbe (Slavonski Brod, Galerija Ružić; University of Pennsylvania, Indiana, SAD) te 11 skupnih žiriranih izložbi. Stripove je objavljivao u *Listu omladine Broda* (LOB).

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

VILHELM KUTTI (Osijek, 1913 – 1995)

Litografski crtač, strip-crtač, ilustrator, karikaturist i slikar. Prije Drugog svjetskog rata, u *Hrvatskom listu* objavljivao je stripove za djecu, koje je nakon rata nastavio objavljivati u *Vjesniku i Glasu Slavonije*. U *Magnetu*, 1945. godine objavio je strip "Brat Lucko". Radio je u Litokartonu.

Objavljeno u *Magnetu*, 1945.

SEBASTIJAN LECHNER (Osijek, 1921. – ? 1945.)

Srednju školu završio je u Osijeku. Sa svega sedamnaest godina debitirao je 2. listopada 1938. u prvom broju beogradskog tjednika *Paja Patak*. Lechner je startao s čak tri stripa u realističnoj maniri. U *Mikijevom carstvu* javlja se s prvim kadrovima storije "Gospodar svijeta". Od tog trenutka sve će svoje radove objaviti u *Mikijevom carstvu*, ostvarujući zavidnu produkciju na temeljima triju zasebnih serijala: "Džarto", "Siegfried" i "Princ Bialčo". Lik Džarta, junaka iz prapovijesnog doba, Lechner

je kreirao još 1938. godine za *Paju Patka*, dok je Siegfried inspiriran starim germanskim legendama i junačkim pjesmama o Nibelunzima. Posljednji strip-junak Sebastijana Lechnera, Princ Bialčo, tek je počeo poprimati karakteristike serijala, kada je kod osmog nastavka druge epizode rat prekinuo izlaženje *Mikijevog carstva*. Za sve svoje stripove sam je pisao scenarije. Tijekom rata nije se bavio stripom. Preminuo je u 24. godini života, u ratnim okolnostima.

Princ Bialčo

POČETKOM DVANAESTOG STOLJEĆA EUROPOM JE KRSTARILA HORDA PLJAČKAŠA KOJU JE PREDVODIO...

KADA JE MIAMURČO SA SVOJOM BANDOM DOSPIO PRED ZIDINE MIRGUTOVE, HRABRI MIRGUTOVI RATNICI PRIMILI SU BORBU S BROJNO NADMOĆNIJIM NEPRIJATELJEM. SLAVENI SU SE HRABRO BORILI, NATAPAJUĆI KRVLJU SVAKU STOPU ZEMLJE...

... ZLOGLASNI MIAMURČO, ČOVJEK BEZ MILOSTI, DOMOVINE I SKRUPULA. OPLJAČKAVŠI VELIKI DIO EUROPE, MIAMURČOVA BANDA, SKRPLJENA OD OLOŠA SVIH NARODNOSTI, DOSPIJE I DO KARPATA, GDJE JE TADA VLADA O SLAVENSKI ŽUPAN MIRGUT, KOGA SU NAZIVALI KRALJEM.

ZA TO VRIJEME, BOLESNI KRALJ MIRGUT SLUŠAO JE SVOGA SAVJETNIKA, MUDROG LUNDŽULETA, KOJI JE GOVORIO: „JEDINI SPAS NAM JE POBJEĆI KROZ TAJNI HODNIK. SVE JE SPREMNO.“

POSLIJE NEKOLIKO MINUTA ČAMAC JE ZAPLOVIO RIJEKOM NOSEĆI BJEGUNCE, KOJI SU JEDINI BILI IZMAKNULI MAČEVIMA PLJAČKAŠA...

NAKON ŠTO SU SE OSLOBODILI, JOHN I HELLEN DOČEPALI SU SE STROJA. STAVILI SU GA U POGON, A JOHN PRIMORAVA „GOSPODARA“ DA UDALJI SVOJE LJUDE I NASAMO PREGOVARA S NJIM.

15

IMAM JEDAN UVJET PRIJE NEGO VAM PREPUSTIM STROJ.

PRISTAJEM NA SVE.

UBITE OVAMO I IZVEDITE NAS ODAVDE, A ZATIM SE OBEŽITE DA NIKADA NIKOME NEĆETE UČINITI NIKAKVO ZLO. VRŠITE I DALJE SVOJA ZNANSTVENA ISPITIVANJA, ALI SE NE MIJEŠAJTE U ŽIVOT JAVNOSTI.

GOSPODINE JOHNE STROCK, VJERUJTE DA ĆU ISPUNITI SVOJE OBEĆANJE, A KADA MOJ STROJ BUDE SASVIM ZAVRŠEN, ONDA ĆU I NJEGA, I PLANOVE POKLONITI AMERICI... PRAVILO SAM SE TAJANSTVEN, NI SAM NE ZNAJUĆI ZAŠTO.

MOJ IZUM NIJE JOŠ SASVIM GOTOV. KAD BUDE GOTOV, OBJAVIT ĆU GA CIJELOM SVIJETU... ALI JA HOĆU PRVI IMATI INTERVJU. SAD NAS IZVEDITE ODAVDE.

DOVIĐENJA! PA POSJETITE ME KOJI PUT! VRLO RADO... SAD ŽURIM NAPISATI REPORTAŽU ZA SUTRAŠNJI BROJ.

SAD PRVO DA NAPIŠEM IZVJEŠTAJ, A ONDA...

... ĆEMO NA VJENČANJE.

ČUDAN NEKI ČOVJEK... NIJE NIKOME UČINIO ZLO.

ALI ĆE AMERICI UČINITI DOBRO AKO USAVRŠI OVAJ STROJ.

JOHNE... JA, ODAVNO VAM ŽELIM NEŠTO... PRIZNATI. VEĆ POGAĐAM ŠTO MI ŽELITE REĆI. REĆI ĆETE MI TO PRED MATIČAREM.

KRAJ I. EPIZODE

IVAN ŽAN LONČAR (Otok, 1949.)

Akademski slikar, ima atelje i galeriju u Vinkovcima. Stripove je crtao i objavljivao u *Glasi Slavonije*, *Privlačici* i drugim časopisima i zabavnicima. Jedan je od suosnivača Vinkovačkog strip-salona.

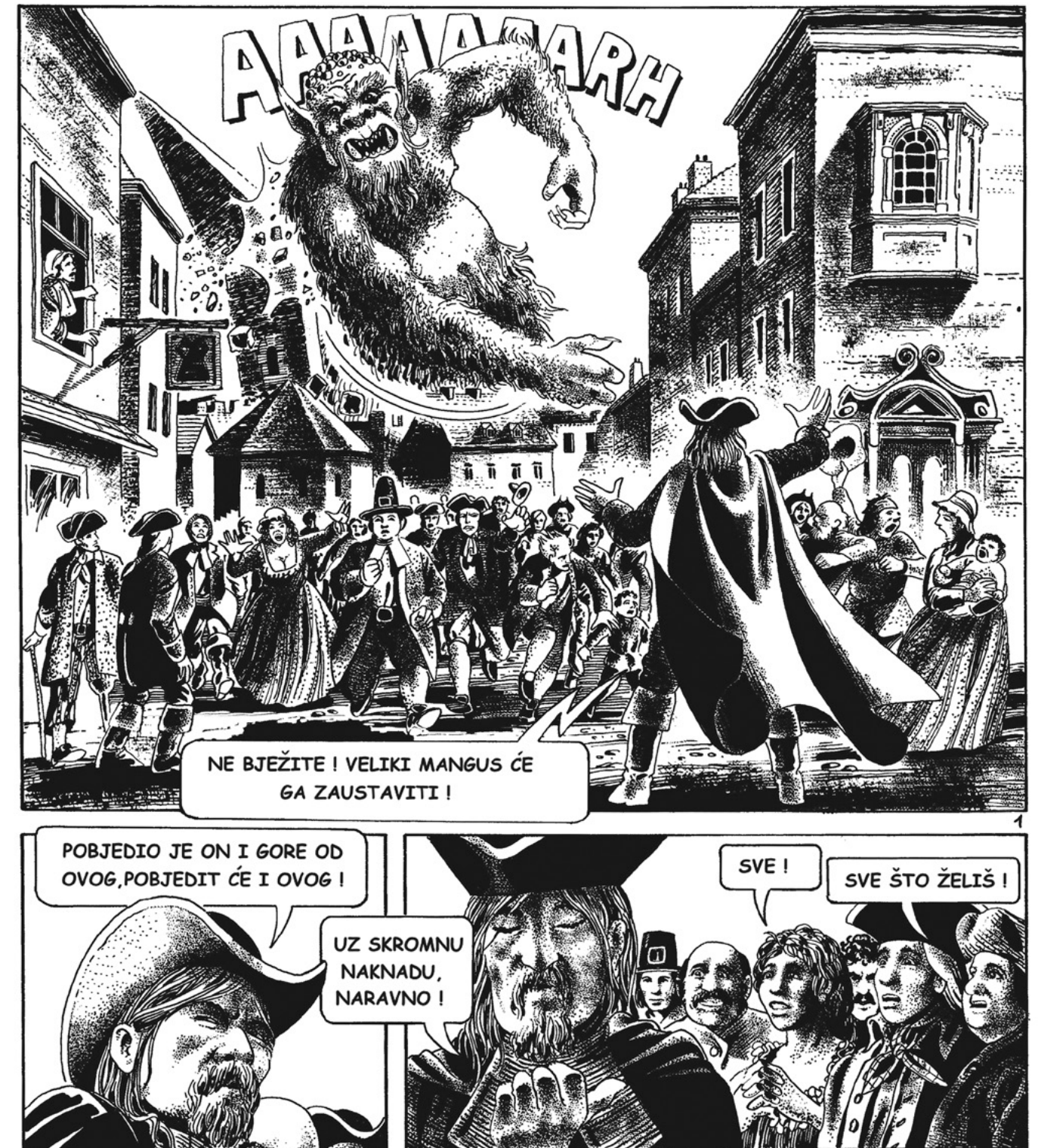

Objavljeno u *Privlačici*.

JOSIP MAJIĆ (Odžaci, 1957.)

Osnovnu i srednju školu završio je u Slavenskom Brodu, a Ekonomski fakultet u Zagrebu. Slikar je i vlasnik ateljea i galerije Unikat od 1989. Stripom se povremeno bavi još od osnovne škole, a tečaj stripa završio je kod Igora Kordeja u Grožnjanu 1995. Iste je godine u Ljubljani osvojio nagrade za anti-

nazi i eko-strip. U Galeriji "Miroslav Kraljević" u Zagrebu je održao zajedničku izložbu stripa s Brunom Budrovićem. Višegodišnji je član HDLU-a i Hrvatskog društva karikaturista. Za svoje karikature dobio je nekoliko međunarodnih nagrada.

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

DANKO MALEK (Našice, 1974.)

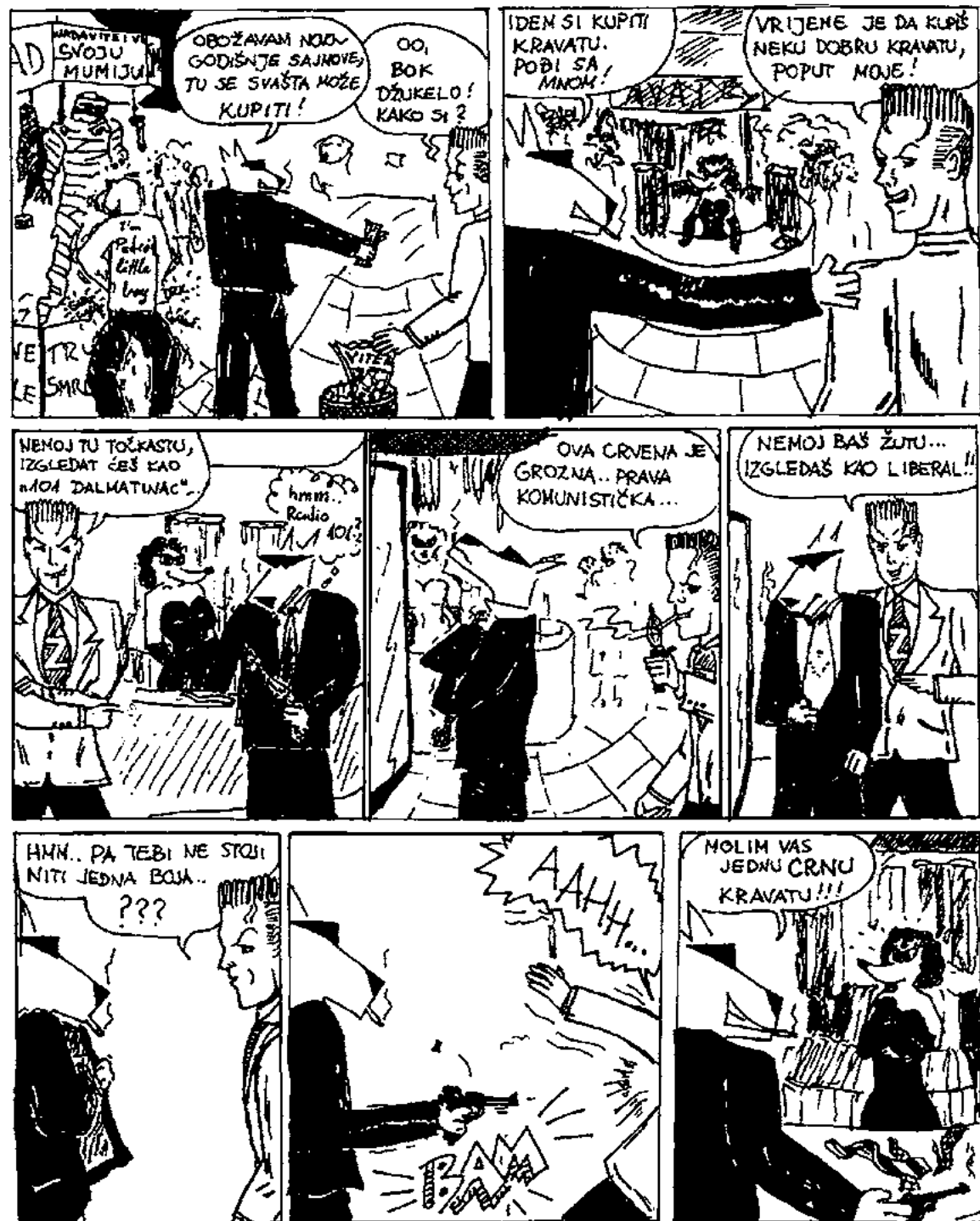
Voditelj je Pučkog otvorenog učilišta MENCL u Našicama. Bio je tehnički urednik strip- magazina *Vitez* u kojem je i objavljivao stripove.

PERIOT

SPECIAL APPEARANCE:

JESS BLESS

CRTA I PIŠE:
DANKO MALEK

Objavljeno u strip-magazinu *Vitez*.

ZVONIMIR MANOJLOVIĆ (Osijek, 1928 – 1990)

Osnovnu školu i gimnaziju završio je u rodnom gradu. U Zagrebu studira na Poljoprivredno-šumarskom fakultetu, ali prekida studij te životni put usmjerava prema raznim područjima likovnih umjetnosti. Radio je u Dječjem kazalištu u Osijeku

kao scenograf, kreator lutaka i kostimograf, kreator plakata i ostalih promidžbenih tiskovina. Izdaje dvije mape Osijeka, u više izdanja. Stripove je crtao i objavljivao u *Glasi Slavonije*, 1952. i 1953. godine.

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1952.

BRUNO MARIN (Vinkovci, 1975.)

Inženjer je informatike. Diplomirao je na Informatičko-računarskom odjelu Tehničkog veleučilišta u Zagrebu. Bavio se ilustracijom, stripom, TV-animacijom, crtanim filmom, flash animacijom (web animacija, banneri, igrice), grafičkim dizajnom, prijelomom knjiga i časopisa,

vizualnim identitetima, web dizajnom. Trenutačno radi na crtanim filmovima za Zagreb film. Osvojio je prvo mjesto na javnom natječaju za izradu maskote za hotelsko naselje Solaris iz Šibenika. Stripove je objavljivao u *Patku* i na vinkovačkim salonima.

Objavljeno u reviji *Patak*, 1990.

BORIS MATEŠIĆ (Osijek, 1967.)

Od 1985. do 1989. objavljivao je stripove i ilustracije u omladinskim listovima *Ten*, *Patak* i *Bang*. Izlagao na Salonu stripa u Vinkovcima. Danas se bavi tiskom i grafičkim dizajnom.

WAR AND REMEMBRANCE

AUTOR: MATEŠIĆ BORIS

Objavljeno u listu *Gavran*, 1987.

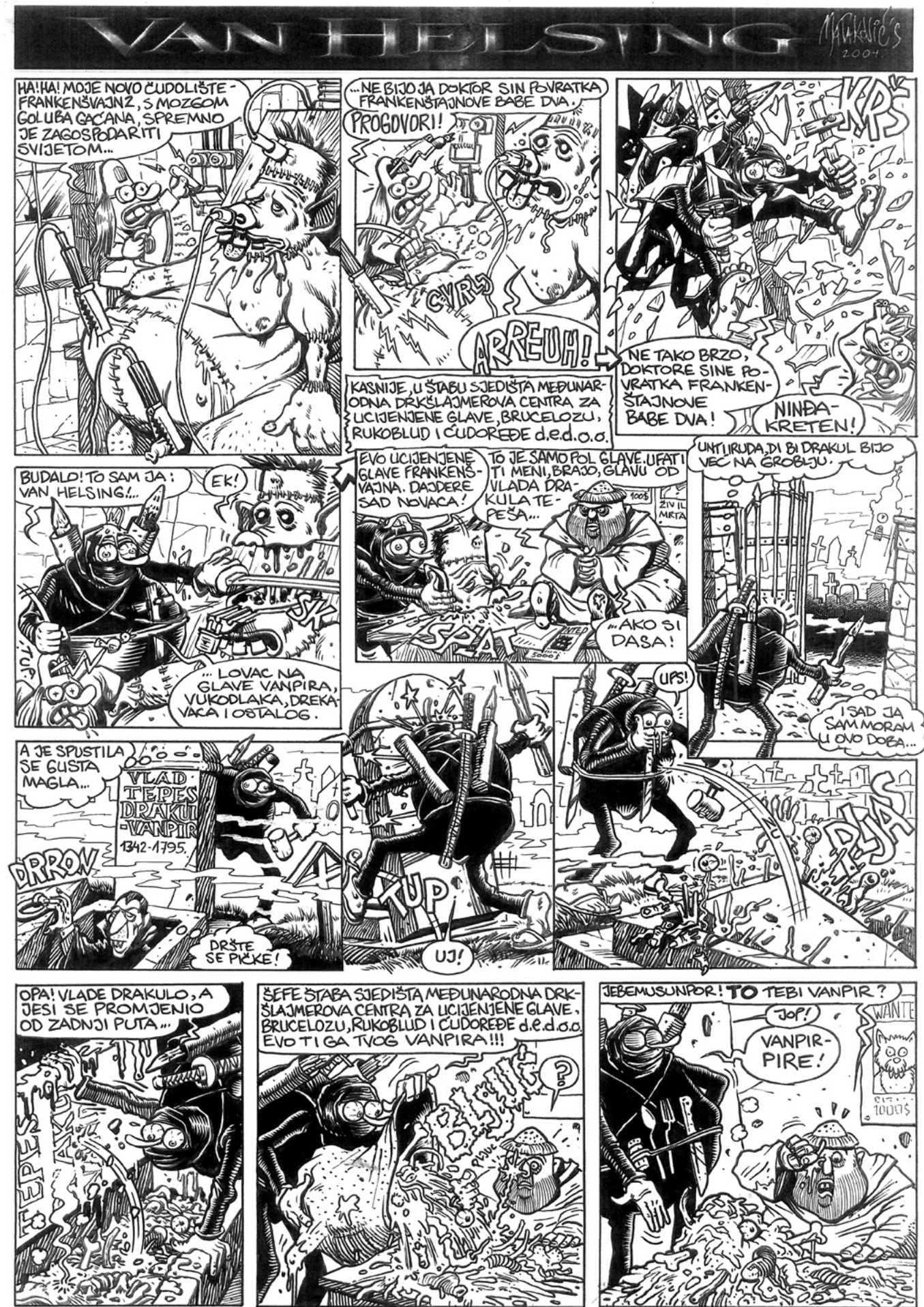
DUBRAVKO MATAKOVIĆ (Ivankovo, 1959.)

Diplomirao je 1983. godine na grafičkom odjelu ALU-a u Zagrebu, u klasi prof. Ante Kuduza. Uz primarnu likovnu djelatnost, od 1984. godine važan oblik izražavanja mu je strip. Prvi stripovi mu izlaze 1984. godine u *Studentskom listu*, a zatim i u *Poletu*, *Mladosti*, *osječkom Tenu*, *Ljubljanskoj Tribuni*, *Patku*, *Večernjem listu* i drugim. Od 1990. crta dnevno-politički strip-serijal u *Nedjeljnoj Dalmaciji*. Suradnja traje, s manjim prekidima, do 2000. godine. Od 1995. do 1997. objavljivao je stripove istoga profila u zagrebačkoj *Panorami* i splitskome *Voxu* (2001/02.). Godine 1994. započinje dječji serijal "Super Di" u školskom magazinu *Smib*, a radi ga i danas, kao i serijal "Desmozgenes" u magazinu *OK*. Ilustrirao je više dječjih knjiga i knjiga

humorističko-zabavnog karaktera te više udžbenika *Školske knjige*. Na Iskonovom web-portalu tjedno objavljuje stranicu strip-serijala "Overkloking". Stalni je ilustrator u *Jutarnjem listu* (Zabavnik) i *Modroj lasti*. Do sada je objavio desetak albuma stripa. Dobio je više nagrada za strip. Njegova djela prenesena su i na kazališnu pozornicu. U svibnju 2007., u Gradskom kazalištu "Joza Ivakić", kao pretpremijera izvedena mu je predstava "Iz Kabula s ljubavlju", a u sklopu obilježavanja 90. obljetnice kazališnog života u Vinkovcima. Predstavu je napravio po motivima svojih stripova. Mataković je suosnivač glazbenog sastava Septica, u kojem pjeva pod umjetničkim imenom Govnar Smrti.

Objavljeno u strip-albumu *Govno*, 2011.

Objavljeno u *Total filmu*.

IVAN MEĐUGORAC (Vukovar, 1989.)

Maturirao je 2008. u Školi za tekstil, dizajn i primijenjenu umjetnost u Osijeku. Trenutačno studira na Umjetničkoj akademiji u Osijeku. Stripove je objavljivao u magazinu *Stripos*.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

STANISLAV GEZA MILOŠIĆ (Sv. Klara, 1926. – S. Brod, 1981.)

Samozatajni pjesnik, novinar i urednik. Poeziju objavljuje od 1935. g. te su mu pjesme i priče objavljene u mnogim novinama i periodici. S Mladom Petrinicom u Sarajevu 1943. godine objavljuje zbirku poezije *Lirika dvojice* („Jesenje lišće“). Najveći dio mladosti i života provodi u Vinkovcima, te dijelom pripada i vinkovačkom književnom krugu. Najplodniji je ipak tijekom razdoblja provedenog u Slavonskom Brodu gdje od 1964. do 1971. radi u *Brodskom listu* kao grafički tehničar, pa grafički urednik. Pisao je novinarske tekstove, enigmatiku i niz priča pod nazivom „Originalna

noveleta Brodskog lista“. Okuplja brodske i slavonske pisce i pjesnike, što rezultira bibliotekom „Posavski tokovi“ i istoimenim književnim časopisom. 1971. godine tiskan mu je i sonetni vijenac „Domovina Hrvata“, djelo iznimno složene i zahtjevne stvaralačke strukture i velikoga odjeka. Prozan i progonjen od tadašnjih vlasti odlazi u emigraciju te živi u Njemačkoj, gdje uređuje list *Socijalistička Hrvatska*. Zadnje mjesece života provodi u Slavonskom Brodu, shrvan teškom bolešću. Malo je poznato da je Milošić 50-ih godina u *Glasi Slavonije* objavljivao stripove i karikature.

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1954.

MIROSLAV NAĐ (Marjanci, 1938. – Našice, 1999.)

Već u ranoj dobi crtao je kauboje i Indijance te se zaklinjao da će postati strip-crtlač. Uspio je 1967. godine kada je u *Glasi Slavonije* objavio svoj prvi strip, pod nazivom "Huligan". Potom je slijedio i strip "U znaku 220 W". Povremeno se bavio i slikarstvom, a od 1989. godine počinje se intenziv-

no baviti karikatrom. Izlagao je na 12 samostalnih izložbi. U posljednje vrijeme svog života radio je na pripremama za izdavanje svoje prve knjige karikatura, u čemu ga je, nažalost, prekinula kratka, ali teška bolest.

Objavljeno u *Glasi Slavonije*, 1974.

DINKO NIZIĆ (Slavonski Brod, 1978.)

Gimnaziju je završio u Slavonskom Brodu, a Medicinski fakultet u Osijeku. Živi u Zagrebu, gdje i radi na Rebru kao radiolog. Stripove je objavljivao u *Listu omladine Broda* (LOB).

PROTJERANI! Tekst i crtež: DINKO NIZIĆ

Objavljeno u *Listu omladine Broda*.

ŽELJKO PAHEK (Županja, 1954.)

Jedan je od osnivača i najistaknutijih autora strip-grupe Beogradski krug 2, crtač i scenarist. Završio je Višu pedagošku školu u Beogradu, a prve stripove počinje objavljivati 1979. godine u beogradskom *Studentu*. Slijedi rad u *Vidicima* i *Politikinom zabavniku*, a poslije je objavljivao u *Stripoteci*, *Yu stripu*, *Spunku*, *Profilu*, *Našem stripu*, itd. Najpoznatije ostvarenje iz tog perioda su "Astroidani", koji kasnije izlaze i u vidu albuma u ediciji *Profil*. U izdanju *SAF-a*, Pahekov album "Once Upon a Time in the Future" objavljen je u SAD- u, Njemačkoj i Nizozemskoj. Stripove je objavljivao i u najpoznatijim inozemnim časopisima, kao što su: *Heavy Metal*, *Schwer Metal*, *Eter-*

naute, *Fluide Glacial*, *Tin Tin* i drugi. Zemunski *PP Komerc* 1998. godine objavljuje Pahekov album "Legija nepromoćivih", a 2001. godine beogradski *System Comics* mu objavljuje album "Badi Kukavica i druge priče". U travnju 2005. godine, u izdanju francuske izdavačke kuće *Delcourt*, izlazi prvi album stripa "Moby Dick", kojega Pahek crta prema scenariju Jean-Pierrea Pécaua. Izašla su dva albuma iz ove serije, a zahvaljujući zagrebačkom izdavaču *Booklobeu* dostupni su i na području bivše Jugoslavije. Osim stripom, Željko Pahek bavi se i ilustracijom te najčešće radi ilustracije za SF časopise i klasična ostvarenja tog žanra. Osvajač je brojnih nagrada za strip i ilustraciju.

TEKST I CRTEŽ:
ŽELJKO PAHEK

NOVO-GODIŠNJI GIROS

BY PAHEK

105 JEDNA VESELA PRIČA IZ SERIJE: GASIMO STICALICE, -ŠTEDIMO ENERGIJU!!!

Objavljeno u strip-albumu *Astroidani*.

Objavljeno u *Stripoteci*.

IVAN NOVAČIĆ (Grubišno Polje, 1955.)

Studirao je ALU u Zagrebu, ali ju nije dovršio. Tijekom 70-ih i 80-ih godina prošlog stoljeća objavljivao je stripove i karikature u mnogim časopisima. Danas se bavi slikarstvom (ulja, akvareli, pasteli). Posjećuje likovne kolonije, na kojima i izlaže.

Objavljeno u magazinu Stripos, 2010.

DARKO PAVIĆ - DAJKA (Slavonski Brod, 1957.)

Istaknuti karikaturist, dobitnik brojnih nagrada na međunarodnim i domaćim festivalima karikature: Slavonski Brod (1982.), Tokyo (1985.), Marostica (1985.), Istanbul (1988.), Zagreb (1988.), Seoul (1989.), Amsterdam (1990.), Zelina (1991.), Hokkaido (1992.), Bjelovar (1994.), Beringen (1995.), Bjelovar (1995.), Varaždin (1996.), Bjelovar (1997.), Taiwan (1999.), Zagreb (2000.). Stripove

je povremeno crtao u ratno doba, u listu Zora. Živi kao beskućnik u Zagrebu. Jednom je rekao: "Nije mi žao što sam beskućnik. To je pravi život u karikaturi. Ono što sam crtao, to sada živim. I posebno sam sretan što sam mogao na ovakvom mjestu izložiti svoje radove, popularnom okupljalištu beskućnika."

Objavljeno u listu Zora, 1995.

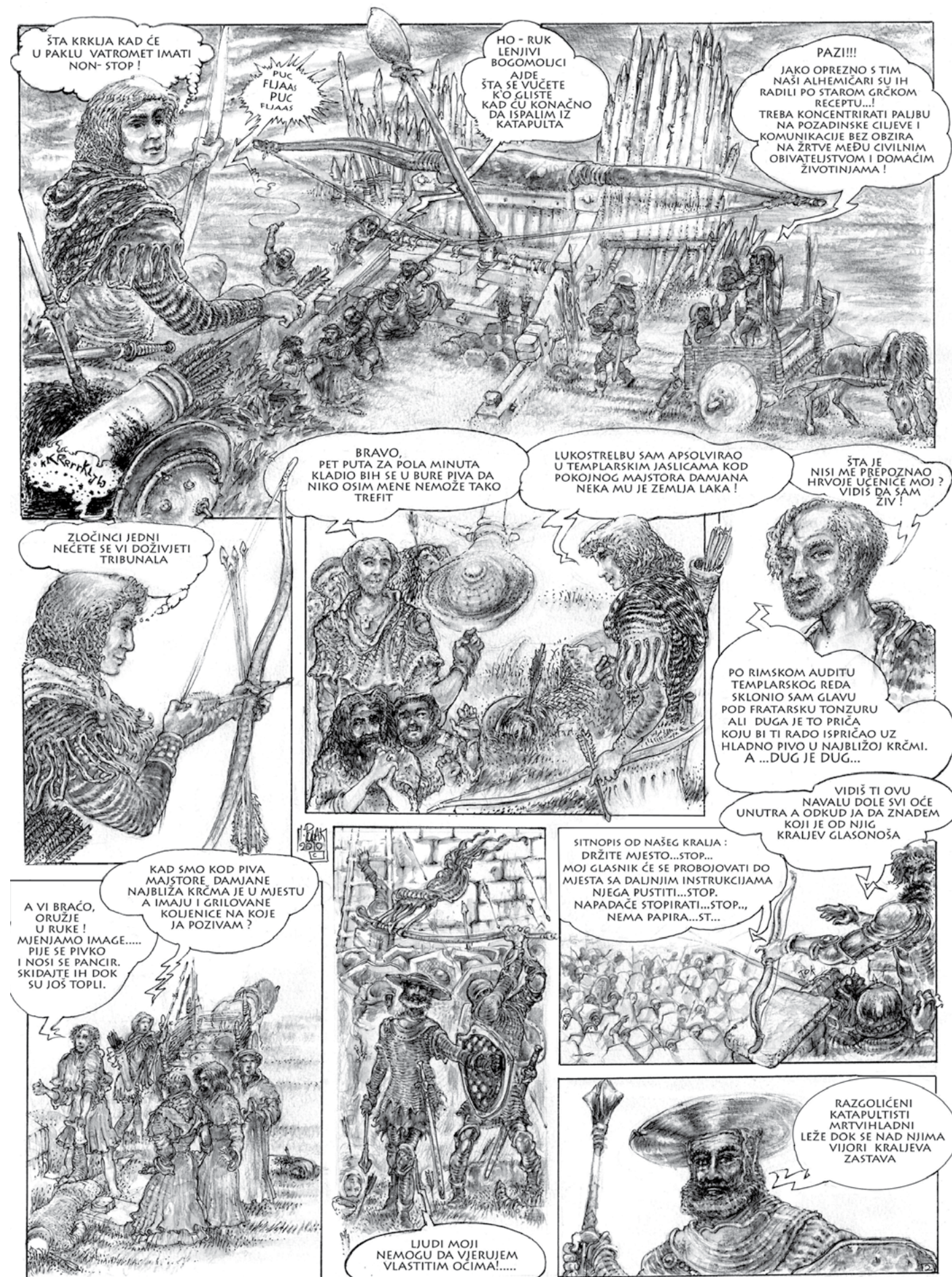
IVICA PULJAK (Osijek, 1953.)

Pod utjecajem *Kekeca* i *Plavog vjesnika*, već kao klinac počinje crtati stripove. U alternativnom kazalištu "Ks Ks" iz Osijeka 70-ih radi kao scenograf. Prvi strip objavio je u *Studentu*, gdje ga je uočio Krešimir Zimonić i priključio ekipi No-

vog kvadrata. Radio je kao crtač i ilustrator za *Maslačak*, *Glas Slavonije* i *Forum*. Od 1992. živi u Slovačkoj, gdje u početku radi kao ilustrator i crtač u lokalnim novinama, dok se danas bavi dizajnom interijera.

Objavljeno u *Maslačku*, 1981.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

DOMAGOJ RAPČAK (Vukovar, 1986.)

Stripom se počinje baviti u 3. razredu osnovne škole, inspiriran ponajviše "Felixom" Srečka Puntarića. U 4. razredu osnovne škole upisuje se u tzv. "Školu stripa", odnosno tjedne tečaje pod voditeljskom palicom Darka Macana i Mikija Horvatića. Godine 1998. sudjeluje na prvom CRŠ-u kao najmlađi sudi-

onik, gdje dobiva plaketu "Mladi lav". Sudjelovao u gotovo svim natjecanjima CRŠ-a, a jednom dobiva i drugu nagradu, na temu "Kauboji i Indijanci". Trenutačno radi na avanturističkom strip-projektu "Vixen Virago".

Objavljeno u magazinu Stripos, 2011.

DAVOR RUKOVANJSKI - RUKOŠ (Osijek, 1975.) – crtač MARKO ČOSIĆ - ČOSKE (Osijek, 1976.) – scenarist

Počeli su raditi stripove u srednjoj, iz zabave. Rukoš i Čoske kasnije rade (ne)ozbiljnije za studentski list *Ogled* (1995. - 1997.), *Bumerang* (1995. - 1998.), zagrebački časopis za kulturu *Homo Volans* (1996. - 1997.) i pop-magazin *Nomad* (1997. - 1999.). U scenarističkom i crtačkom stilu vidljiv

je velik utjecaj Matakovićevih stripova te stripova uz koje su odrastali, ponajviše Alana Forda. Kruna njihovog rada bila je diploma na Salonu stripa u Vinkovcima 1998. za strip "Pedro – prvi strip-kritičar na Marsu".

Objavljeno u Bumerangu.

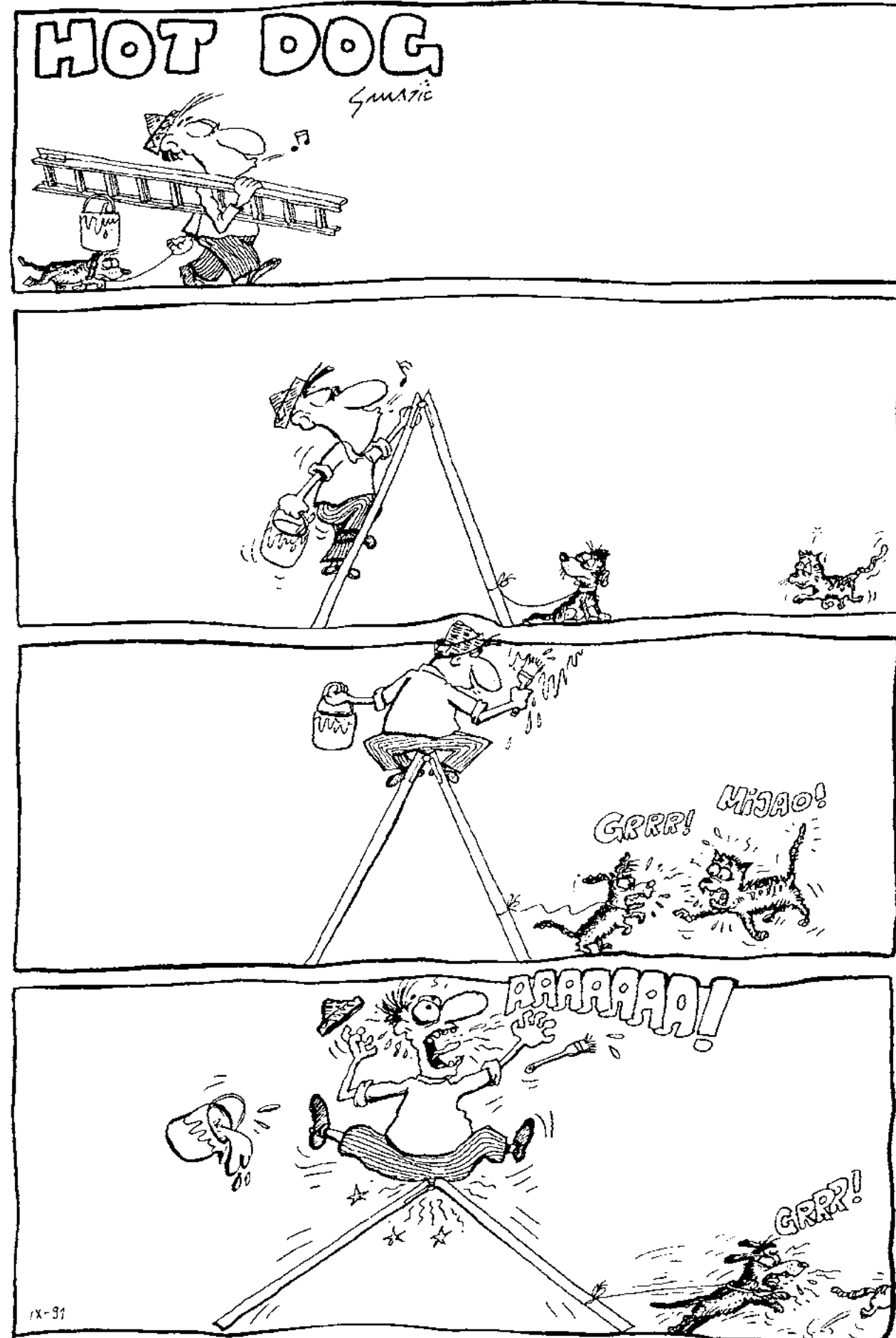
ANTUN SMAJIĆ (Vrpolje, 1951.)

Crtač stripova, ilustrator, karikaturist, glazbenik, novinar i tekstopisac. Uzor mu je Walt Disney pa su njegovi stripovi šaljive prirode. Prve radove objavljuje u *Čvorku*, *Mladosti*, *Veselom svijetu* i

Tribini. Sudionik je mnogih izložbi karikaturnih radova, kako u Hrvatskoj, tako i u svijetu. Živi u Vinkovcima gdje radi u *Vinkovačkom listu*, u kojem mu već 18 godina izlazi strip "Pojedinaac".

Objavljeno u *Vinkovačkom listu*.

Objavljeno u strip-albumu *Hot dog*.

PERICA STRINIĆ (Otok, 1958.)

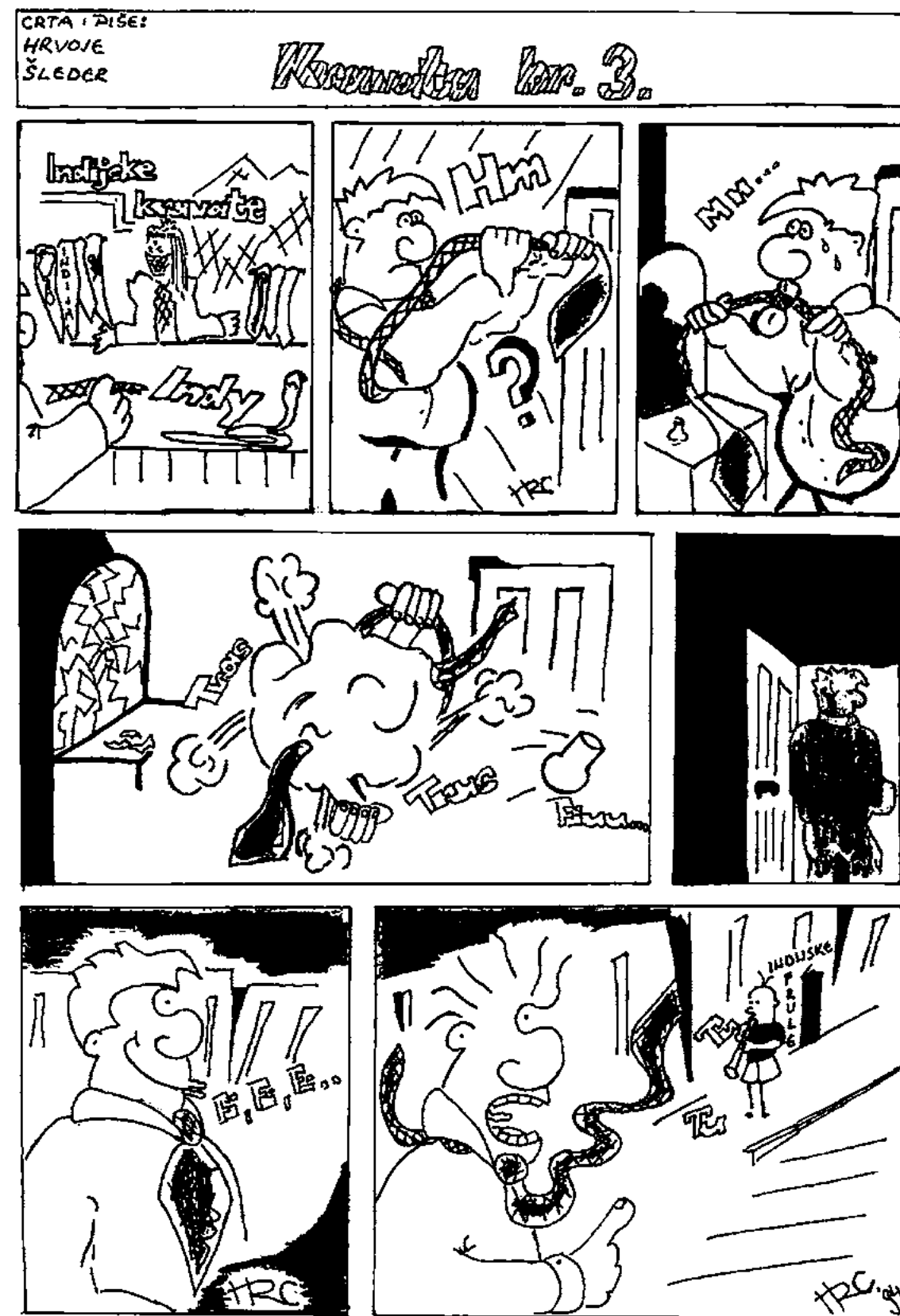
Karikaturist i strip-crtič. Objavio je oko 2000 karikatura u 40-ak izdanja. Strip "Bač Mata" objavljuje dugi niz godina u lokalnom listu *Privlačica*. Objavljivao je i u *Strip zabavniku*. Pomalo se bavi i slikarstvom. Radi kao trgovac.

Objavljeno u *Privlačici* i *Strip zabavniku*.

HRVOJE ŠLEDER (Našice, 1978.)

Inženjer je građevine, a trenutčno dogradonačelnik Našica. Pohadao je školu stripa kod Krešimira Zimonića u Malom Lošinjju. Stripove je objavljivao u strip-magazinu *Vitez*.

Objavljeno u strip-magazinu *Vitez*.

DAVOR ŠUNK (Virovitica, 1970.)

Od 1990. studirao je na Građevinskom fakultetu u Osijeku. Od 1992. studirao je dizajn pri Arhitektonskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Nakon dizajnerskog iskustva u tvrtkama poput Školske knjige, Akter publica, Public imagea, godine 2004. otvorio

je studio vizualnih komunikacija – Definicija. Pre-daje crtanje i povijest umjetnosti u Zagrebačkom centru za poduku. Stripove je objavljivao u *Gavranu* i *Patku*.

Objavljeno u listu *Gavran*, 1988.

TIHOMIR TABORSKI (Slavonski Brod, 1983.)

Godine 2002. maturirao je u Školi za tekstil, dizajn i primijenjenu umjetnost u Osijeku, na smjeru grafičkog dizajna. Godine 2007. diplomirao je na Filozofskom fakultetu/Akademiji primijenjenih umjetnosti u Rijeci te postao profesor likovne kulture. Umjetničko usmjerenje tijekom studija bila

mu je grafika, prvo kod prof. Maje Franković, a potom kod prof. Josipa Butkovića. Danas radi kao profesor likovne kulture u Školi za tekstil, dizajn i primijenjenu umjetnost u Osijeku, gdje i živi. Stripove crta povremeno i objavljuje u magazinu *Stripos*.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

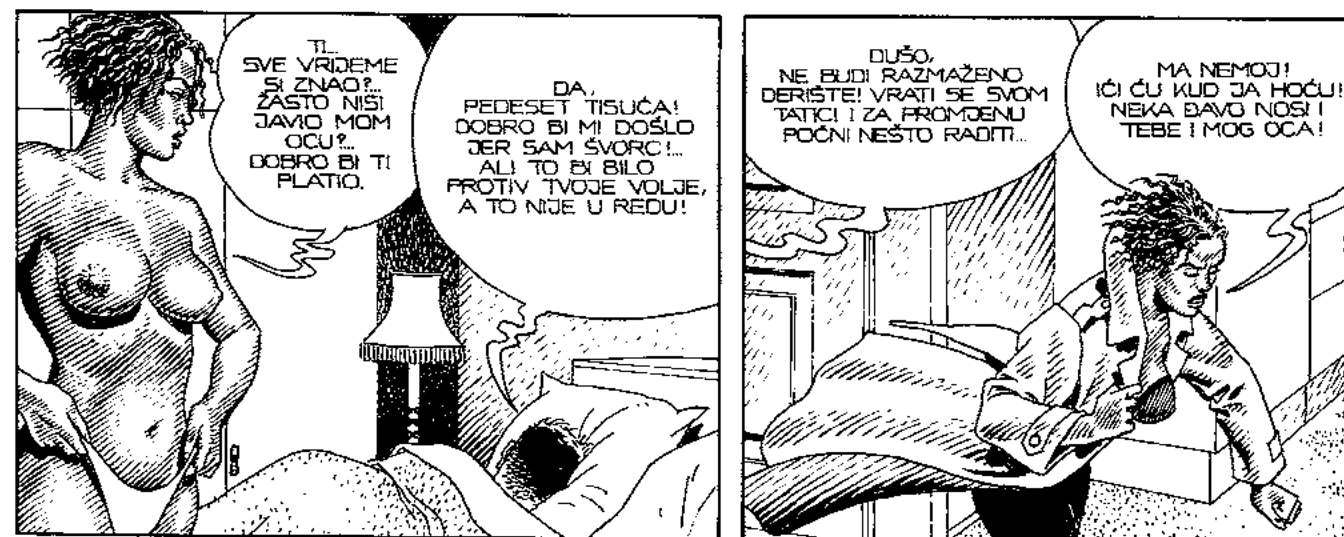
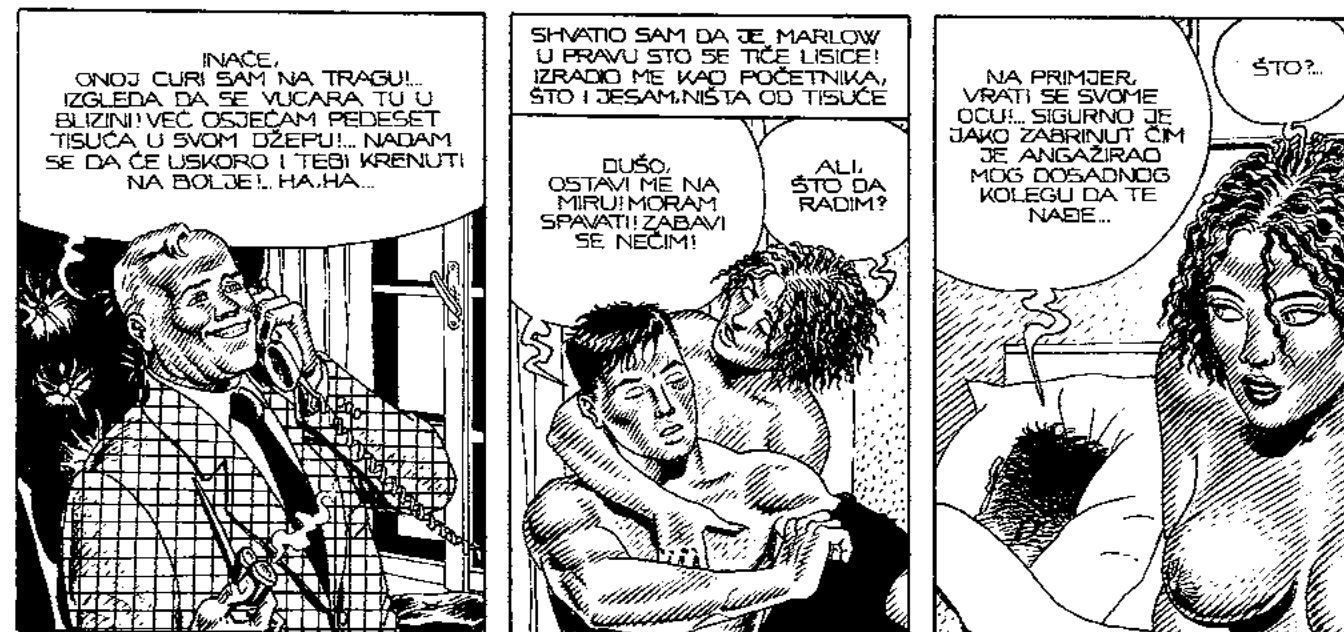
MILAN TOMAS (Osijek, 1961.)

Dobitnik je nagrade za najboljeg mladog autora na prvom Salonu stripa u Vinkovcima. Objavljivao je u *Spunku*, *Našem stripu*, *Patku*, *Oskaru*, *YU stripu*, *Oslobođenju*. Nastavio u Njemačkoj i Nizozems-

koj. Jedan je od sudionika pokretanja, sada već legendarnog, strip-magazina *Patak*. Grafičar po struci, bavi se i tiskarstvom, izdavaštvom, dizajnom. Jedan je od pokretača *Striposa*.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

Objavljeno u reviji *Patak*, 1988.

TEODOR TRICK (Virovitica, 1930.)

Osnovnu školu i gimnaziju završio je u Virovitici. Na Akademiji primijenjenih umjetnosti u Beogradu diplomirao je 1954. godine. U Rijeku odlazi 1956., gdje radi kao nastavnik likovnog u osnovnim školama. Bavio se stripom, ilustracijama i primijenjenom grafikom. Godinama je objavljivao strip

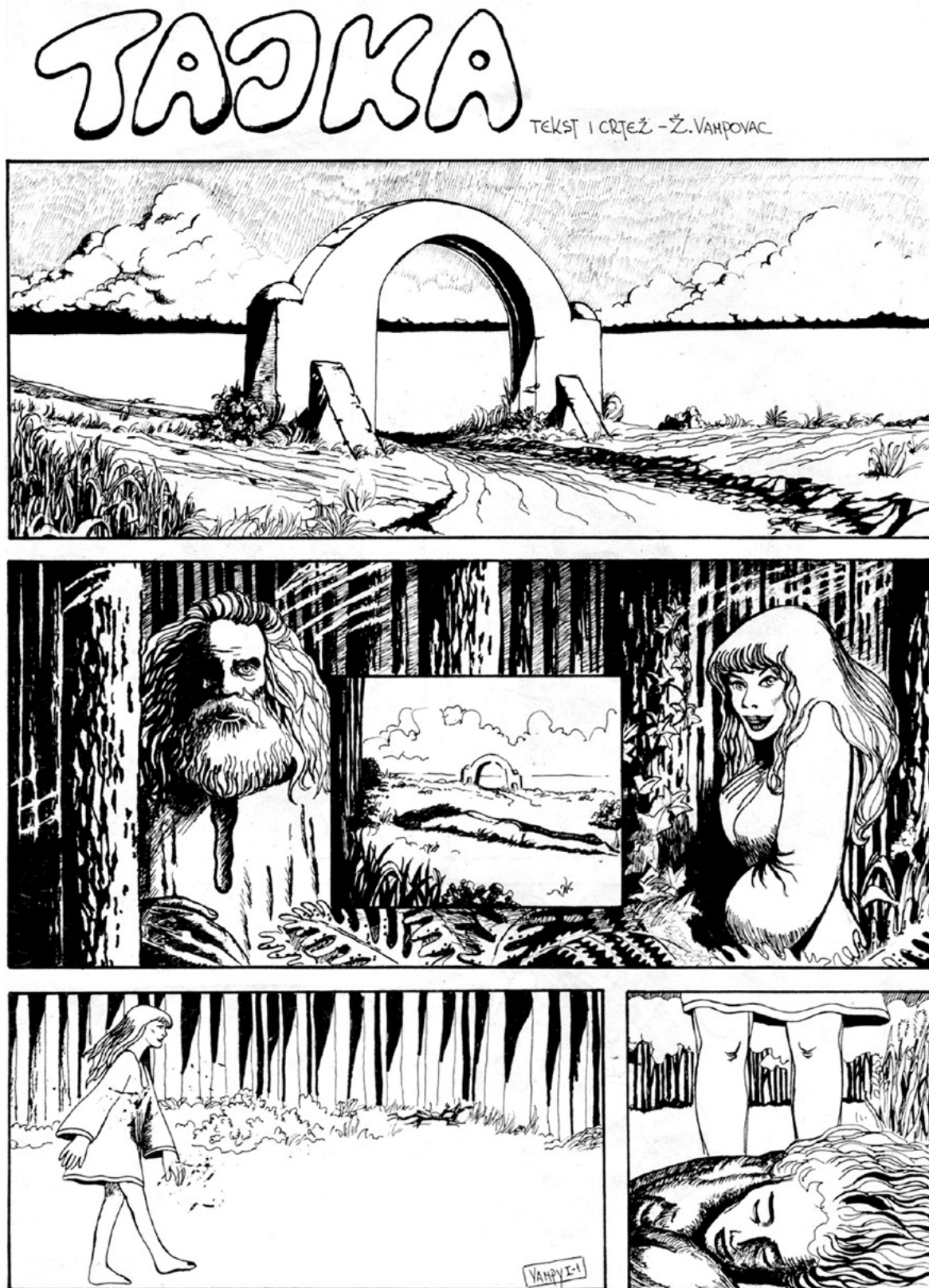
„Tonić i Jurić”. Pripadao je grupi umjetnika pod nazivom „Riječka grupa“. Nakon umirovljenja intenzivno slika (pasteli i ulja) u Virovitici i Rijeci. Izlagao je na više samostalnih te skupnih izložbi. Dobitnik je Nagrade Grada Virovitice za životno djelo 2008. godine.

Objavljeno u listu *Galeb*.

ŽELJKO VAMPOVAC (Mostar, 1954.)

Odrastao je u Mostaru i Zemunu. Nakon završenog Poljoprivrednog fakulteta u Zemunu, seli se u Viroviticu. Član je i jedan od osnivača “Strip-cluba 85”. iz Virovitice, gdje je bio vrlo aktivan na otkrivanju mladih talenata za crtanje i pisanje stripova. Stripove je objavljivao u revijama *Gavran* i *Pusa*.

Objavljeno u listu *Gavran*, 1989.

ŽELJKO VLADETIĆ (Osijek, 1964.)

Srednju školu završio je u Osijeku, gdje je diplomirao na Građevinskom fakultetu. Željko Vladetić, kao crtač, i Darko Živko, kao scenarist, objavili su velik broj stripova u različitim izdanjima kao što su *YU strip*, *Patak*, *Sirius*, *Feniks*, *Bang i Ten*. Trenutačno živi u Kanadi.

Objavljeno u magazinu *Stripos*, 2010.

FILIP VUČNIK (1895.? – ?)

Rođen je u Sloveniji. Dvadesetih godina 20. stoljeća došao je u Slavonski Brod na odsluženje vojnog roka, gdje postaje inženjer oficir na željezničkim kompozicijama. 1932. g. ilustrirao je priču Voje Čolanovića pod nazivom "Slava kod blagajnika". Crtao je kratke strip-šale "Maks i Maksić" u *Novim koprivama*, 1940. g. Napravio je velik broj karikatura koje su objavljivane u *Onduliranom ježu* od 1937. do 1940. g. (Podaci su preuzeti u razgovoru s V. Čolanovićem i S. Schwandemanom).

M A K S I M A K S I Ć

Teta više na mlinare
Siročad njemu poso kvare.

Zato sad u mlin su pošli
Da bi brašna oni našli.

Mlinar sadrem miješa brašna
Osveta će biti strašna.

Pred organima policije
Plašljiv mlinar sad se krije.

Maksić nosi dvije vreće
Mlinar nema mnogo sreće.

Evo tetko, ujko mili,
Špekulanta smo suzbili.

Objavljeno u *novim Koprivama*, 1940.

Panika u Brodu

Mušnik i Zložba karikatura i šalj. slika. Autocharikatura Filip Vučnika

Objavljeno u *Onduliranom ježu*, 1940.

ŽELJKO VUJIĆ (Vinkovci, 1971.)

U rodnim Vinkovcima završio je gimnaziju. Odrastao je na stripovima izdavačke kuće Bonelli, koji su ujedno označili i početak njegove fascinacije fantastikom i hororom općenito. Sudjelovao je na Vinkovačkom salonu stripa 1988. godine. Od 1991. godine boravi u Njemačkoj. Izlagao je na salonu stripa "Fumeto" u Luzernu 2004. godine sa stripom na temu emigrantskog iskustva. Tijekom 2005. surađivao je sa švicarskim magazinom *Terra Cognita*, u kojem je objavio dva kratka stripa.

Za projekt „Biblioteka Zagor“, izdavačke kuće „Veseli četvrtak“, napisao je seriju kratkih eseja o prvih osam epizoda serije. Koautor je dva filmska scenarija, od kojih je jedan otkupila njemačka produkcijska firma „Early Bird Films“. Trenutno radi na nekoliko kraćih horor-stripova. To je ujedno povratak crtanju stripa nakon višegodišnje stanke. U međuvremenu se aktivno bavio ilustracijom i grafičkim rješenjima na području marketinga za njemačku firmu „Generators“.

ZDRAVKO VUKIĆ (Našice, 1974.)

Diplomirao je pravo. Vijećnik je u Skupštini Osječko-baranjske županije. Glavni urednik strip-magazina *Vitez*, u kojem je i objavljivao stripove. Napisao je knjigu „Borna Vitez“. Pohađao je školu crtanja stripa kod Krešimira Zimonića u Malom Lošinj.

Objavljeno u strip-magazinu *Vitez*.

Ilustrator i crtač. Stripove objavljivao u *Glasi Slavonije*, 1952/53. Radio u Vinči, u Beogradu. Tijekom 70-ih vratio se u Osijek, gdje je 20-ak godina radio kao zamjenik direktora ELOS-a.

Stara kućica u šumi

U Vinkovcima je završio osnovnu školu, a u Zagrebu Školu primijenjenih umjetnosti. Studirao je na Akademiji likovnih umjetnosti u Zagrebu. Od sredine 70-ih djeluje kao uspješan ilustrator i autor stripova, a član je i poznate grupe *Novi kvadrat*. Na animiranom filmu profesionalno radi od 1979., isprva kao animator i glavni crtač, a od 1983. samostalno režira. Najistaknutiji je predstavnik mlađeg naraštaja Zagrebačke škole crtanog filma. Od 1981. u statusu je samostalnog umjetnika, objavljivao je stripove i ilustracije u više od 50 listova i časopisa, ilustrirao 20-ak knjiga te objavio tri samostalne knjige – zbirke stripova. Autor je više plakata, kataloga te tekstova o stripu i animaciji. Izlagao

je na brojnim izložbama, a za svoj rad na stripu i animiranom filmu primio je više nagrada i priznanja. Bio je glavni urednik strip-magazina *Patak*, grafičko-likovni urednik *Modre laste*, umjetnički direktor Salona stripa u Vinkovcima te jedan od osnivača i višegodišnji predsjednik Hrvatskog društva autora stripa. Nekoliko godina obavljao je poslove umjetničkog direktora Zagreb filma te bio član brojnih prosudbenih komisija, a od 1992. i član Vijeća Svjetskog festivala animiranog filma u Zagrebu. Od 1993. radi kao mentor na radionicama i školama za nadarenu djecu ("Novigradsko proljeće", Pula, Crikvenica, Delnice itd.) te u povjerenstvu državnog natjecanja Lidrano.

Objavljeno u reviji *Patak*, 1988.

Objavljeno u reviji Patak, 1987.